

10de Aarg.

1879.

17de Bind.

Før Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af R. Thronsen.

Juni 30te — 12te Hefte.

Decorah, Iowa.

Vaa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning,
begyndte med 1879 sin 10de Aargang.

Det indeholder et afvejlende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Aft i Omflag to Gange om Maanedens (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.50) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: **K. Thronsen**, Dramer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mandts Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paa liden Tid.

Ældre Bind af „For Hjemmet“.

11te Bind (1876 I.) er udsolgt.

12te Bind (1876, II.) indeholdende de interessante Fortællinger „Bleedatteren“ og „De to Blinde“, samt meget andet interessant Læsestof tilsendes portofrit for 60 Cents.

13de Bind (1877, I) indeholdende de fortrinlige Fortællinger „Alpefjoven“, „Mod Himlen“ (Forfatterindens Ungdomshistorie), „Den felen fra Amerika“, „En Gut fra Londons Gader“, saavel som flere mindre Fortællinger; den interessante historiske Skildring „Karl den Tolvte i Norge“; henimod 30 andre større og mindre Artikler, adskillige Digte, 15 Gaader og 116 Blandinger tilsendes portofrit for 80 Cents.

14de Bind (1877, II) indeholdende sidste Afdeling af Fortællingen „Mod Himlen“ (Forfatterindens Husliv), Fortællingerne „Oljeflæren“, „Alene“, „En Juleaften paa Gaaraas“ samt meget andet fortrinligt Læsestof tilsendes portofrit for 80 Cents, begge disse Bind for \$1.50.

15de Bind (1878, I.) indeholdende 1ste Halvdel af den interessante Skildring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“, „Jacob Flint's Reise“, „Artemides“, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdel af Fortællingen „Philip Ashton“, „Elisabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Reise paa Kongefloden“, „Skovstjernen“ (Missionsar Tjellstedts Ungdomshistorie) og meget andet interessant Læsestof, sendes portofrit for \$1.00; begge disse Bind for \$2.00; alle 5 Bind (12—16) portofrit for \$3.50.

Hvert Bind bestaar af 12 Hæfter og udgjør 384 store Oktavsider, Titelblad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: **K. Thronsen**,
Dr. 14, Decorah, Iowa.

For Hjernet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

10de Aarg.

30te Juni 1879.

12te Hefte.

Cashy.

(Frit efter Hessa Stretton).

(Slutning).

Syrtende Kapitel. Mistet Bryderne.

Hvis man havde spurgt Simon, hvorledes han var kommen til den Slutning, at det, han havde læst, var Sandhed, kunde han ikke have givet nogen Grund derfor. Han følte Sandheden deraf i sit stakkels, forpinte Hjerte, der hele Livet igjennem forgieves havde hungret og tørstet efter Kjærlighed, og som nu fandt, at en større Kjærlighed, end han kunde have drømt om, havde omfattet ham lige fra hans Fødselskund. Skjønt han ikke kunde se Jesus og ikke høre hans Stemme, vilde der dog komme en Tid, da han baade skulde se og høre ham, og han vilde tro og stole paa ham, indtil den Tid kom. Hver Dag og hver Time bragte ham jo nærmere til Maalet.

Dg nu med denne Erkjendelse af Jesu langmodige, overbærende Kjærlighed, kom ogsaa Følelsen af hans egen Synd ved at forherde sit Hjerte imod ham. Dg o! hvilken Daarstab af ham, at have levet igjennem 50 Aar i Glendighed og Ensomhed, medens han hele denne lange

Tid kunde have levet saa lykkelig i Samfundet med en Ven, der stod over alle andre Venner, en Ven, der vilde være ham mere end en Broder og ikke tog noget Hensyn til, enten han var Vanskabning eller ei. Var ikke han netop en af det Slags Menneker, som Jesus, da han vandrede her paa Jorden, mest tog sig af? Dg havde han vel nu, da han er i sin Himmel, tabt Noget, kunde han tabe Noget af sin Omhed for de Fattige og Lidende? D Synd og Daarstab, som vilde have knust ham under deres tunge Vægt. Men han kunde ikke tænke saa meget paa dette nu; thi Tanken paa Frelseren, som havde taget det Alt paa sig, var den overveiende.

Nu var der Jutet, som Cashy og han havde større Glæde i, end at sidde ved Siden af hinanden under Træerernes Skygger i de lange Sommerdage og læse atter og atter igjen Historien om Jesu Liv paa Jorden. Af og til læste Simon ogsaa Noget af Johannes Aabenbaring, der forekom Cashy noget lig den Drøm, hun havde troet saa sikkert paa, og som havde forarsaget hende en saa bitter

Stuffelse. Men hun begyndte nu dun-
felt at forstaa, hvorledes denne Drøm til-
dels kunde være sand, og hvorledes hun
og Simon allerede vare satte ud paa
deres Pilegrimsvandring, skjønt Vognen
stod der ganske rolig i Skoven, og hverken
„Evangelist“ var kommen til dem, eller
„Gemmelig“ havde bragt dem noget Brev
fra Kongen.

„Hvor ere vi nu, Mr. Simon?“
spurgte hun en Dag. „Ere vi komne til
Korsen nu?“

„Ja, Cassh“, svarede han, „og mine
Byrder ere faldne ganske af. Jeg er saa
lykkelig, som Dagen er lang. Det var
en tung Byrde, jeg har draget paa ved
ikke at tro, at han elskede mig, og ved i
alle disse Aar at negte, at Gud lever!
Dog nu er det Alt over, og jeg tror, at
han elsker mig ligesaa meget, som han
elskede dem, der stod ved hans Kors og
saa ham dø. Jeg bryder mig ikke saa
meget om, at jeg er vanstaaet og kroget
nu, da min Byrde er taget bort.“

„Dg min lille Byrde er ogsaa taget
bort“, sagde Cassh.

„Hvori bestod den, Cassh, min
Kjære?“ spurgte han.

„Jeg var bange for, at Jntet var
sands“, svarede hun, „og at der Ingen
vilde hjælpe mig, naar jeg skal dø, lige-
som Moder døde. O, Mr. Simon, jeg
er meget bedrøvet for Deres Skyld, men
jeg er bange, jeg snart vil dø, og nu
har De givet Fader saa meget for mig.“

„Nei, nei, Cassh!“ raabte han, „nei,
nei, min Kjære, jeg kan ikke undvære
dig!“

„Jeg vil ikke dø just nu“, sagde hun
og høiede sig ned, for at han kunde se
hendes blege, magre Ansigt og straalende
Dine, der saa ængstelig paa ham; „men
jeg føler mig saa spag, og at jeg slet Jntet
kan udrette; jeg kan hverken arbejde eller
lege, skjønt jeg ikke er jng. Det er en

Afkræftelse, ligesom den Moder døde af,
og Folk siqe, at selv de slinkeste Doktorer
ikke kan hjælpe for den. Jeg hørte to
Koner tale om mig igaar, og de sagde,
at jeg vilde udsluffes som Tanen paa et
Lys.“

„Cassh! Cassh!“ raabte Simon og
holdt hendes Haand fast mellem begge
sine, som om han var bange for at miste
hende i samme Dieblif.

„Jeg vil blive hos Dem saa længe,
som det er mig muligt“, sagde hun omt,
— „saalænge, som det er mig muligt.
Jeg vilde være hos Dem bestandig, hvis
jeg kunde. Jeg vilde have været glad
ved at gaa gennem Dødsfjggens Dal
med Dem; thi der er noget Saadant at
gaa igennem; er der ikke?“

„Jo“, svarede Simon med et tungt
Suf; „men jeg vil komme til gaa, efterat
du er gaaet, Cassh.“

„Men De ved“, sagde hun, „at Kon-
gen har gaaet igennem den foran os;
og han blev ladt alene, selv hans Di-
sciple forlode ham og flygtede; det var
værre for ham, end det vil være for Dem,
om jeg dør og forlader Dem. Dg jeg
ved, at han vil gjøre det lettere for Dem,
end for mange andre Folk, som ere stærke
og friske. Kanste han vil sende Nogen i
mit Sted; hvis jeg tør tale til ham,
naar jeg ser ham, vil jeg sikkert hufte
paa det og bede ham at sende Dem
Nogen.“

„Ingen kan nogenstinde blive hvad
du er for mig, Cassh“, sagde Simon.

„Der vil findes bedre og slinkere smaa
Tjenestepiger, end jeg er“, vedblev hun.
Jeg har aldrig vidst, hvorledes Tingene
rigtig stulde gjøres, og jeg har ikke været
til nogen Nytte for Dem; De vilde jo
heller aldrig lade mig gjøre noget haardt
Arbejde. Naar de kommer til at bo i
det pene lille Hus i Skoven, vil De saa
Dem en bedre liden Tjenestepige, end jeg

er; men De vil aldrig glemme Cassh, vil De vel?"

„Aldrig! aldrig!“ raabte han.

„Der er Bijo“, vedblev hun; „han vil altid bringe Dem til at tænke paa mig. Naar De siger: „Cassh!“ til ham, vil han snuse omkring overalt for at finde mig. Men han vil ikke finde mig igjen, stakkels Bijo! Hvis jeg ikke var vis paa, at Alt, hvad jeg ved om Jesus, er sandt, saa vilde jeg have været meget bedrøvet og hange ved at skulle dø og blive begravet i Jorden. Men nu er det Intet at være bedrøvet eller hange for. O, jeg snfter, at Moder havde vist det!“

„Cassh, vi vil faa en Doktor til dig“, sagde Simon. „Jeg vil sende Bud efter en Hest imorgen og kjøre dig i Vognen til en Doktor. Hvor føler du dig syg? Hvad feiler dig?“

„O, jeg føler mig ikke meget syg“, svarede hun. „Jeg tænker, det kommer af Kulden og Hungeren i Vinter, og af at jeg sad oppe om Nætterne hos den stakkels, gamle Herre. Han er dog ikke bleven stuffet alligevel; thi han er gaaet did, hvor han ventede at gaa. O, jeg er saa glad sommetider, at jeg ikke kan sige det! Var det ikke for Deres Styld, vilde jeg gjerne dø i dette Dieblis og komme til at se, hvorledes alt er sandt, skjønt vi ikke kan se det her. Der vil være Nogeting ligt Gaderne af Guld for mig at vandre igjennem, endog for en liden Tjenestepige som mig, vil der ikke?“

„Jo, der vil“, sagde han.

„Kongen var saa god mod Kvinder og Børn“, vedblev hun, „og gjorde det altid saa let for dem. Kanste han vilde lade mig faa en liden Plads, hvor jeg kan se ham gaa forbi sommetider og netop røre ved ham, ligesom hin stakkels Kvinde gjorde, da hun var hange for at gaa frem for ham, og han talte saa venligt til hende. Der har aldrig været Noget saa god mod

Kvinder og Børn! Han behandlede dem, som om de vare ligesaa gode som Mænd! Jeg skulde like at se ham gaa forbi sommetider; og kanste, naar De kommer, Mr. Simon, vilde han lade Dem faa bo etsteds sammen med min gamle Herre og lade mig faa Lov at opparte Eder Begge! O, hvor det skulde være fornøieligt! Jeg skal tænke paa det, til De kommer efter mig.“

„Ths! ths!“ raabte Simon, som ikke længer kunde taale at høre paa dette. „Jeg vil tage dig til en Doktor imorgen, og du maa ikke dø endnu, Cassh.“

Men det var til ingen Nytte, at han den næste Dag tog hende til den bedste Doktor, han kunde faa opspurgt. Doktoren sagde ham, at Casshs Kræfter vare bleven sprængte ved overanstrengende Arbeide og utilstrækkelig Føde, og Intet kunde nu gøres for hende uden at søge at gjøre hende den korte Tid, hun havde tilbage at leve i, saa let og lyffelig som mulig. Han fortalte Cassh dette, og hun nikkede med Hovedet og smilede svagt, som om hun just havde ventet at høre det. Men da Simon ømt og omhyggelig tog hendes Haand i sin og førte hende tilbage til Vognen, som ventede paa Veien, kunde hun for Gulken neppe tale til ham.

„O, jeg vilde aldrig have forladt Dem, hvis jeg kunde have gjort Noget dertil“, sagde hun. „Jeg troede aldrig, at De vilde blive saa bedrøvet over, at jeg maatte dø; men vi kan ikke forhindre det, ved De. Jeg har blot gaaet et meget lidet Stykke Wei, blot saa langt som til Korset; og saa bliver jeg taget lige derfra, som min gamle Herre sagde. Han pleiede at kalde mig den lille Pilegrim med den lille Byrde, og nu skal jeg ogsaa kun have en meget kort Pilegrimsvandring.“

Syttende Kapitel.
**En kort Pilegrimsvan-
 dring.**

Det var ganske sandt, at Casshs Pilegrimsvandring skulde blive ganske kort. Simon prøvede for en Tid at tro, at det ikke var saa, skjønt han saa, at hun blev svagere og svagere for hver Dag. Paa Dybet af hans Hjerte laa den bitre Anger over, at han ikke havde beholdt hende hos sig sidste Vinter, som han havde følt sig opfordret til at gjøre, da hun og Bijo hin Høstnat kom til hans Bogn. Atter og atter paatrængte Grindringen om hin Nat sig ham, og han ønskede inderlig, at han kunde leve den om igjen og gjøre det Pasferede om igjen. Men Veligheden kom blot en Gang til os, og hvis vi lade dem gaa upaaagtede forbi, glide de taus med i Fremtidens dybe Grav, og om vi senere raabe høit paa dem i bitter Anger, kunne de dog ikke vende tilbage til os. Hele Vinteren laa imellem ham og hin Nat, — og denne Vinter havde borttæret Casshs Liv, og Simon havde nu blot de saa Uger eller maaste Dage, der var tilbage af det, at glæde sig ved.

Det var meget behageligt i Skoven nu; thi Juni var kommen med varme og sollyse Dage, men uden den Sommerhede, som ofte gjør Juli og August saa tør og brændende. Rilderne og Bækkene vare endnu fulde, og Græsset havde ikke mistet sin tidligere Friskhed. Træerne stode med tæt Løv, der endnu ikke havde faaet Noget af den mørkere Farve, som den fulde Sommer giver dem. Matteredgalene sang hele Natten igjennem, undertiden saa nær ved Bognen, at Cassh ikke kunde sove for dem, men laa vaagen og lyttede med et Udtryk af Glæde og Taalmodighed paa engang i det magre Ansigt. Hun kunde høre dem om Dagen ogsaa

midt blandt al den øvrige Fuglesang, der uafbrudt lød fra Solens Dpgang til dens Nedgang. Børnene i Skoven kom med Blomster til Cassh, bundne i Buketter eller i Krandsse saaledes, som hun selv før havde pleiet at binde dem, og naar hun sølte sig stærk nok til at krybe ned ad Bognens saa Trappetrin og ligge en Stund under Træernes grønne Skygge, samlede de sig taus omkring hende og lyttede en Stund til, at Simon, der sjelden veg fra hendes Side, læste for hende af en af de to Bøger, hun var saa glad i. Men det varede ikke længe, førend Cassh blot vilde høre Historien om Jesu Liv og Død.

„Det er sandt Alt, hvad vi læser om ham“, sagde hun en Dag med glindsende Mine; „det i den anden Bog (— „Pilegrims Vandring“) er ikke saa ganske virkeligt, og det forvirrer mig nu; men han kom ned fra Himlen virkelig, ved De, og var just lig os, kun at han var god og havde ikke Synd. Han var fattig som vi og træt og undertiden sulken, og Folk hadede ham, og o, tilsidst døde han, men ikke ganske som vi; thi de korsfæstede ham og naglede hans Hænder og Fødder til et Kors og haanede og spottede ham og lod ham dø saaledes! O, jeg kan ikke taale at tænke paa det! Jeg ønsker, de ikke havde gjort dette med ham!“

Men det var det, som mest viste hans Kjærlighed til os“, sagde Simon. „Han kunde have bedet sin Fader, og han vilde have sendt Engle for at frelse ham, men da vilde han ikke have borttaget alle vore Synder. Jeg forstaa det ikke rigtigt, men han sagde selv, at han maatte dø, at han maatte blive ophøiet paa Korset for at drage alle til sig. Du vil forstaa det, førend jeg, Cassh; kanst du selv vil fortælle dig Altsammen om det. Jeg maa vente, til jeg kommer til Eder; men jeg ved, at det er dette, som gjør mig sikker

paa, at han har gjort Alt, hvad han kunde og Alt, hvad der behøvedes for mig."

"Jeg synes, det er ligesom Fuglene synge om ham", sagde Cassh med et Smil. "Er det ikke besynderligt? Det er, ligesom det var med den gamle Herre, førend han døde; han pleiede at fortælle mig, at det var ligesom Nogen altid mindede ham om Kongens Navn, og det holdt hans Hjerte oppe. Jeg vidste ikke Alt om Kongen dengang. Holder det Deres Hjerte oppe, at De kender ham, Mr. Simon?"

"Ikke ganske, Cassh", sagde han; "jeg tænker for meget paa dig."

"Alt, da er det Tid for mig at gaa", sagde hun blidt. "Jeg er Intet uden en meget fattig Pige, og det vilde aldrig passe sig for mig at afholde Dem fra at tænke paa ham. Jeg ved Intet og kan Intet gjøre for Dem."

"Du har gjort meget for mig", svarede Simon, "du har lært mig at læse i denne Bog."

"Jeg?" sagde Cassh. "O, Mr. Simon, De mener ikke det!"

"Jo det mener jeg", sagde han, idet han aabnede Bogen og atter med skjælvende Stemme læste Fortællingen om Frelserens Lidelse i Gethsemane. Men han kunde kun læse nogle faa Vers; han lod Bogen falde, skjulte sit Ansigt i sine Hænder og jamrede høit, saaledes som Cassh ofte havde seet ham gjøre tidligere, naar hun iagttog ham gennem Træerne, men ikke vovede at gaa hen til ham. De forskrækkede Børn listede sig bort det ene efter det andet, og lode de To alene, medens Solen skimmede omkring dem, og Fuglene sang sine muntreste Sange i Grenene over deres Hoveder. Men de lagde hverken Mærke til Solskin eller Fuglesang. Cassh reiste sig op fra Bænkerne, som han havde placeret omkring

hende, og lagde sit Hoved paa hans Knæ uden at tale. Hun ønskede, at han skulde føle, at han ikke var alene i sin Nød, at hun var ved Siden af ham og ikke var bange for ham. Hun vidste, at det vilde være ham en Trøst.

"O, min Fader!" hørte hun ham gjentage, thi de var de sidste Ord, han havde læst, "hvis det er muligt, da lad denne Kalk gaa fra mig! Dog, ikke som jeg vil, men som du vil!"

"O, det er just, hvad Jesus sagde", hviskede hun næsten ved sig selv. "Naar jeg seer min gamle Herre, vil jeg spørge ham, hvad det egentlig betyder. Jeg formoder, at Alt, hvad Gud vil, er til det Bedste."

"Ja, det er alt til det Bedste, Cassh", sagde Simon. "Jeg tror det; men det vil blive haardt at blive efterladt alene igjen."

"O!" raabte hun ivrig, "De maa ikke blive alene uden en liden Tjenestepige igjen! Jeg vilde ikke købe nogen igjen, hvis jeg var Dem, for hun kunde let blive til ingen Nytte for Dem, ligesom jeg; men jeg kender En, som vilde blive saa glad ved at komme og være hos Dem i det nye Hus. Det er Matthy, som bringer mig Blomster tidlig hver Morgen; hun er haade penere end jeg og en god Del større, skjønt hun ikke er ældre. Hun vilde blive en god Tjenestepige for Dem og passe Bierne og Hønsene meget bedre, end jeg kunde gjøre det. O, Mr. Simon! hvor jeg skulde være glad ved at se Deres nye Hus, det, De skal bo i, naar Vinteren kommer. Kunde De ikke tage Matthy og Bijo og mig med en Dag, naar jeg føler mig stærk nok dertil, og føre hen til Stedet?"

"Jeg vil saa en Hest og tage Eder med imorgen", sagde Simon, glad ved, at der var Noget, som Cassh havde lyst til, og som kunde opfriske hende lidt; thi

undertiden indbildte han sig næsten, at hun sank sammen, blot fordi hun ikke kunde oplives og have nogen Fornøjelse eller Interesse i de Ting, som før havde skjelsfat og glædet hende. Han syntes meget godt om Matty, — en livlig, raff og munter Pige, som slet ikke var bange for ham; men hun kunde aldrig blive, hvad Casly var for ham. Dog hvis, Casly ønskede det, var han villig til at tage Matty i hendes Sted, — naar hun virkelig havde forladt ham.

Den næste Dag førte han dem begge i sin Vogn langs den brede Landevei, der løber gennem Skoven, snart passerende gennem en Landsby med Butikker og Huse paa hver Side af Gaden, og snart holdende den lige Kurs gennem den lave Kræftlov, hvor kun nogle faa større Træer løftede sine Kroner op over de øvrige. Vogn døren var vidt aaben, og Casly sad i Simons Rænestol, bekvemt støttet op med Puder, og iagttog den lange, hvide, støvede Landevei, der strakte sig saa langt, hendes Die kunde naa. Hun kendte denne Vei saa godt, hvert Skridt af den. Hvor ofte hun havde trasket henad den paa trætte og ømme Fødder med Faderen trampende foran og skjældende paa hende og Moderen, der ikke kunde følge hans hurtige Gang! Hvilken Forandring var ikke foregaaet med hende siden! Det var hundrede Gange bedre at være syg og døende, men omhyggelig sørget for, og med Mr. Simon til Herre, end at leve dette elendige Liv, som hun havde ført dengang.

Det lille Hus laa et Stykke fra Landeveien ved en af de bratte Smalveie, der førte ned til den lavere liggende Del af Skoven. Det stod lige under en Høi midt i en Gruppe gamle, knudrede Egetræer og med Brombærbuske rundt omkring, der strakte sine Grene over den græsbevorede Fodsti, som førte hen til

Huset. Der var en aaben Plads lige foran det, og langt borte i Horisonten kunde man se den lave, dunkelrøde Sky af Røg, der hviler over London. Der var kun faa Huse i Nærheden, og de vare alle større Bygninger, der tilhørte velhavende Folk, som vist ikke vilde have Noget at gjøre med En, der boede i en saadan Hytte. Denne var sandsynligvis oprindelig bygget som et Slags Portnerhus til en af de større Gaarde, thi den havde en Gavl paa Taget og smaa Gittervinduer og en liden Portal foran Døren; men den var ikke længere benyttet til dette Brug, thi Stedet var saa ensomt, at faa Folk valgte at bo der. Haven var meget liden, men Skovgrunden stødte lige til den og var en bedre Have end den indhegnede; thi Fingerbøller og Torneroser og Kaprifolier voxede vildt mellem Rhynger af Timian, hvor Bierne havde det saa travlt, at man neppe hørte deres Summen i den korte Flugt fra den ene Blomst til den anden. Casly lænede sig længe til Havedøren og betragtede det Hele saa nøie, som om hun vilde indprente sig den mindste Plet for aldrig at glemme den. Matty stod ved Siden af hende og saa omkring sig med vidt opsplede, beundrende Øine, dog i sit stille Sind halv bange ved Tanken paa at skulle leve her ganske alene med Simon. Hvad Simon angik, da havde han ikke Hjerte til at gaa ud af Vognen og se Casly der, hvor han vidste, hun ikke vilde være med ham, naar Michaeli kom.

„D, det er smukt!“ sagde Casly, da hun endelig kom tilbage til Vognen, og han førte hende hjem igjen til deres lille Abning i Skoven; „hvor De er god, Mr. Simon, som vilde føre os derud. Nu ved jeg, hvor J skal bo, og hvor pent J skal have det, naar jeg er vandret bort til det nye Land.“

Attende Kapitel. Judgangen i Staden.

Men den lange, trættende Fjøretur og den Bevægelse, Synet af Hytten havde sat Cassh i, havde udtømt de faa Kræfter, hun havde tilbage, og hele den næste Dag sad hun i Lænestolen tæt ved Vogn- døren og betragtede den grønne Græs- plan, hvor hun aldrig vilde komme til at lege mere. Bijo sad og krøb sammen ved hendes Fødder, blinkende med Die- nene nu og da, naar en Kanin løb ilsomt forbi over Græsset, men han gjorde ikke Mine til at springe efter den, som han ellers pleiede. Børnene sneg sig sagte henimod hende, men trak sig tilbage igjen i Tausshed, enten det nu var, fordi hen- des store, alvorlige Dine vare aabne og mødte deres Stirren, eller fordi der intet var at se uden hendes blege Ansigt, me- dens hun sov paa Puden. Matthy var den eneste, som vovede sig nær nok til i en hvissende Tone at spørge Simon, om Cassh var værre; men han bad hende blot at gaa bort og ikke komme igjen, førend han sendte Bud efter hende.

Han ønskede at være alene idag, thi det blev maasse den sidste Dag, han havde Cassh hos sig. Han kviede sig ved at have Nogen i Nærheden til at betragte ham i hans stor Sorg. Det kunde jo ogsaa være, at Cassh ikke vilde forlade ham idag, hun kunde maasse blot være træt efter Gaarsdagens Anstrengelse og vilde komme sig igjen og være bedre imor- gen. Men hvis hun var i Begreb med at forlade ham, o, da vilde han helst være alene med hende og høre hendes sidste Ord og opfange hendes sidste Smil, uden at have noget nysgjerrigt Die til at agttage ham.

„Gud elsker os begge“, mumlede han ved sig selv, imedens han sad nær ved Cassh og speidede efter ethvert Tegns til

Forandring hos hende; „han elsker os begge, og jeg overlader det til ham, — men o! hvis jeg kunde beholde hende hos mig eller dø med hende!“

De rolige Timer forløb langsomt, og Cassh var meget stille; hun hverken talte eller bevægede sig; dog vidste han, at hun ikke sov, thi hvergang han kom nær- mere for at se ind i hendes Ansigt, — dette Ansigt, som han snart ikke mere skulde se, — aabnede hun Dinene og mødte hans Blik og prøvede at smile til ham. Bijo krøb tættere og tættere ind til hende, indtil hans raggede Hoved hvilede paa hendes Fødder, men da Si- mon vilde skyde ham tilside, for at han ikke skulde trætte hende, strakte hun Haan- den ud for at forhindre det og hvissede: „Lad ham faa Lov at ligge, stakkels Bijo!“

Efterjom Eftermiddagen skred, og det blev mere dunkelt og lummerhedt inde i Vognen, hørte han hende mumle forvir- rede Ord om sin gamle Herre og Mrs. Tilly og Master Alf; det var aabenbart, at hendes Sind vankede om, og at hun ind- bildte sig at være i det mørke, indesluttede Hus i London. Men da Aftenens Kjølighed kom, og Solen stod lavere paa Himlen, bagom de tætte Træer, og smaa, hvide Stjer svævede hist og her i det dybe Blaa ovenover dem, da bleve hendes Tanker klare igjen, og Kræfterne syntes at vende tilbage. En svag Lyd af Klof- kerne fra det nærmeste Kirkeetaarn naaede af og til deres Dren, og Cassh løftede Hovedet og hørte sig en Smule forover for at lytte til de klare, behagelige Klof- terner.

„O, Mr. Simon!“ raabte hun med en næsten stærk Stemme, „jeg tænkte, det var Klofkerne i Staden, som ringede til Velkomst for mig! Men de ville vel ikke lyde for en ringe Skovpige som jeg er.“

„Jo, det vil de nok“, sagde Simon, idet han satte sig ned ved Siden af hendes ude af Stand til at se hendes Ansigt, men tagende hendes lille, magre Haand mellem begge sine. „Cashy, min Kjære, Jesus elsker dig ligesaa meget, som om du havde været en Dronnings Pige. Han gjør ingen Forskjel paa Høie og Ring. Han vil lade Klokkerne ringe og Trompeterne lyde for dig, som om du var den fornemste Person i Landet.“

„Det vilde fræmme mig“, hviffede Cashy. „Jeg vilde heller frygte stille ind og høre ham sige, at han havde beredt en liden Plads for mig etsteds, hvor jeg kunde se ham gaa forbi sommetider.“

Hun havde udtømt alle sine Kræfter ved at tale og kunde nu kun læne sig tilbage paa Puderne, medens Skyggerne af Lovet dansede omkring hende, eftersom Vinden kastede Grenene frem og tilbage i Aftensolen. Klokkerne ophørte at ringe, og det forekom Simon, at en underlig Stilhed kom over Stedet, skjønt Fuglene, som aldrig vare ganske stille, sang nær og fjern uden at bryde sig om hans store Bedrøvelse. Han kunde se Matthy horte imellem Krattet, ventende paa at blive tilkaldt, men holdende sig i Afstand, som han havde befalet hende. Af og til saa han ned paa Bibelen, der laa opslaaet paa hans Knæ, og læste et Vers eller to høit, næsten uden at vide, hvad han læste; men Ordene bragte et Glimt af Lyk over Cashys Ansigt, hvilket atter langsomt hændede, naar han taug. Lavere og lavere sank Solen bag Træerne, og Skyggerne ophørte at lege omkring hende. Hendes Haand begyndte ogsaa at for-glemme at gjengælde Trykket af hans, i hvilken den laa iskold og visjen. Var hun nu virkelig i Begreb med at gaa bort fra ham?

„Han var saa venlig og saa god!“ mumlede hun, som om hun talede i

Søvne; „og de forskæfede ham! Jeg vilde gjerne gjøre noget for ham!“

De sidste Ord udtaltes saa lavt, at Simon neppe kunde høre dem, og i samme Dieblisk begyndte Frisken i det nærmeste Træ at synge saa lydeligt, at den aldeles overdøvede de sidste Ord, hendes Læber nogensinde htrede; men han syntes at høre sit eget Navn, som om hun et Dieblisk havde seet sig tilbage just ved den gylndne Stads Porte for at sige Farvel til ham.

Rittende Kapitel.

Simon's Hus.

Det varede en lang Tid, førend Simon kunde komme sig noget efter sin dybe Sorg over Tabet af Cashy. Det var ham, som om han havde at passere gennem Dødsfjergens Dal, hvor der hverken var Lyk eller Trøst, og hvor den gamle Friselse til at sige, at der var ingen Gud, anfaldt ham paany. Men han kunde ikke opgive den Tro og det Haab, som ved Cashy var bragt til hans Hjerte. Han kunde ikke taale den Tanke, at der ingen Frelser, ingen Himmel, ingen Fader og intet Hjem hinsides Graven var for Cashy eller for ham selv, naar hans Time kom. Ved den Helligs Aands Kraft, som virkede paa hans Hjerte og Sind ved Guds Ord, kom han til en fuld Tro paa, at alle disse Ting vare sande, ligesom han nu havde seet og erfaret, at denne Tro paa Jesum Kristus gjorde Menneffene gode og taalmodige, gjorde dem nyttige i Livet og staffede dem Fred i Døden.

Da Vinteren kom, flyttede han til det lille Hus i Skoven og tog Matthy med. Hun blev næsten som en Datter for ham og var munter og flink, paapaselig om

hans Ting og omsorgsfuld for hans Bequemmeligheder. Men han savnede Noget hos hende, som, han havde fundet hos Casy: hun havde just holdt mere af ham, fordi han var forskjellig fra andre Mennesker, var en stakkels Banskabning. Der kom aldrig en sollys Dag eller en vild høstlig Nat, uden at den bragte Mindet om hende til hans Sind. Det, som havde adskilt ham fra andre Folk og bragt dem til at isy ham, havde netop gjort ham kjærere for hendes trofaste, sømme Hjerte. Var ikke dette en Smule ligt Jesu Kjærlighed, som overgaar al Forstand, naar han gaar forbi Englene og vælger til sine Brødre de elendige Menneskens Børn, som have tabt Guds Billede?

To eller tre Aar efter Casy's Død sendte Simon Matthy ind til London for at faa oppurgt, om man senere havde hørt noget til Tilly's Familie. Han bød hende at gaa til den Politikonstabel, som var bleven tilkaldt hin Aften, da han fandt Casy alene efterladt i det øde Hus; han kjendte hans Navn og Ad-dresse, og Matthy fandt ham ogsaa ganske

rigtig og bragte den Bæfted tilbage til Mr. Simon, at Mr. Tilly for nogle Maaneder siden syg og pengeløs var vendt tilbage fra sine glimrende Udfigter i Sydamerika for at finde sit gamle Hjem tilintetgjort og sin Kone og Søn spørløst forsvunden. Han havde ligget en Tid paa Fattighospitalet, hvor han tilsidst døde og blev begravet som et Fattiglem, ligesom Faderen, hvem han havde forladt i hans Alderdom. Hvor der var bleven af Mrs. Tilly og Alfhy vidste Ingen.

Der var et Vers i Bibelen, som forekom Simon mere end noget andet at tilhøre Casy, og derfor havde han ogsaa mærket det rundt omkring med en tyk Blækstreg. Det bragte hans Mine til at fylbes med Taarer og hans Stemme til at skjælve, hver Gang han læste det høit, og han syntes at se Casy's alvorlige Ansigt og høre hendes ivrige Spørgsmaal: „Er det sandt?“ — Det var disse Ord af Jesus selv: „I min Faders Hus ere mange Værelser, og hvis det ikke saa var, havde jeg sagt Eder det. Jeg gaar bort at berede Eder Sted.“

Om det norske Handelsflag.

(Et Foredrag af L. M. B. Aubert, Professor juris ved Universitetet i Kristiania).

Slutning.

IV.

Det var naturligt, at de norske Medlemmer af Unionskomiteen maatte ønske snarest muligt at se disse Beslutninger træde ud i Livet. Da Stortinget i 1842 nærmede sig og Unionskomiteen som Følge deraf maatte midlertidig indstille sine Møder — Falsen og Fos's skulde nemlig der være tilstede — foreslog de norske Medlemmer for den norske Regje-

ring at andrage hos Kongen om, at han vilde paalægge Unionskomiteen at indkomme med Forslag om de Gjenstande, som maatte være endelig afgjorte inden Komiteens Adskillelse i Januar 1842, og som ikke stod i nødvendig Forbindelse med de tilbageværende Sager. Den norske Regjering sluttede sig kraftig her til i en Indstilling af 22 Decbr. 1841, og det sees af Finansdepartementets

Foredrag, at man ved disse Sager ganske særlig tænkte paa Flagsagen og haabede at faa den afgjort strax ved kongelig Resolution, medens de fleste andre Sager, som var Gjenstand for Unionskomiteens Forhandlinger, kunde komme til at vente længe, da Stænder og Storting der maatte være med.

Det svenske Statsraad modsatte sig imidlertid. Det fandt ligesom de svenske Medlemmer af Unionskomiteen, at der var saa megen Sammenhæng mellem Flagsagen og de Sager, som vare bragte paa Bane fra svensk Side, navnlig Spørgsmaalet om Norges større Bidrag til Forsvar og fælles Udgifter, at man ikke burde stille dem ad. Den Tanke, som laa bag dette, var da vistnok den, at for at faa Norge til at gaa med paa større Opofrelser var det vel, at det ikke strax fik sit varme Dufte om eget Drlogsflag indvilget. Kongen tog den 4de Januar 1842 det svenske Statsraads Indstilling til Følge. Han nøiede sig med at paalægge Unionskomiteen inden dens Adskillelse den 15de Januar 1842 at komme med Indberetning; han paalagde den ikke at komme med Forslag.

I de tilbageværende 2 Aar af Carl Johans Regjeringstid blev der Intet gjort for at paastynde Sagen. Der mangler dog ikke Beviser paa, at han ønskede at indbetomme Folkets Længsel efter et eget Drlogsflag. Det sidste Bevis derpaa tør man maaske have i den kongelige Resolution af 11te April 1842. I denne Resolution bestemte Kongen paa Forslag af den norske Regjering, at Postdampstibenes Flag i ethvert Tilfælde skulde være Handelsflaget, og at den norske Regjering skulde indkomme med Betænkning om Afstæffelse af Drlogsflagets Brug i Toldvæsen og Lodsvæsen. Dette gav gennem en kongelig Proposition Anledning til den lille Lov af 8de

August 1842 om, at Toldslaget herefter skulde være Handelsflaget, Roget, som Stortinget allerede havde bragt paa Bane i 1836 og 1839 ved Behandlingen af den nye Toldlov, som imidlertid først udkom i 1845. Stortingskomiteen udtalte ogsaa sin Erkjendtlighed derfor; den saa i Propositionen „et Bevis paa Kongens Dufte om at ordne Unionsflaget efter Folkets Dufte.“ Imidlertid, Kong Carl Johan opfyldte ikke selv det norske Folks Dufte. Det turde være, at han her delte Mening med de svenske Statsmænd om, at Sagen rettest udstod, indtil den kunde blive ordnet sammen med andre unionelle Anliggender. Vist er det, at han stedeves til Hvile i Rid-darholmens Kirke, uden at Sagen var bragt til Ende.

V.

Den 8de Marts 1844 steg Kong Dstar den første paa Thronen, og allerede sex Dage derefter i sammenfat Statsraad den 14de Marts lod Kongen tilføre Protokollen, at Udenrigsministeren havde gjort ham opmærksom paa Nødvendigheden af, at han bestemte det Vaaben, som han i sin Regjeringstid vilde bruge som de forenede Rigers Konge. Heraf tog Kongen Anledning til at paalægge Unionskomiteen, som dengang atter var samlet — den havde nemlig faaet sit Kommissorium udstrakt til Affattelsen af en ny Rigsakt — at indkomme med Forslag ikke blot angaaende Unionsvaabenet, men ogsaa om Unionsflaget. Allerede den 19de Marts, fem Dage efter, blev Unionskomiteens Betænkning afgiven. Denne gik for det Første ud paa at give ethvert af Rigerne sit Drlogsflag, men med Unionsmærke. Herfor stemte 6 mod 2; to svenske Medlemmer stemte nemlig derimod af Hensyn til Grundlovens § 111

om Unionsflaget, som de forstod som et Fællesflag. Derimod var der Enstemmighed for Handelsflaget, som det nu er, altsaa med Unionsmærke i ethvert af Flagene. Som Unionsmærke foresloges begge Rigers Vaaben i det øverste Hjørne. Det kan ikke sees ved denne Leilighed at have været gjort til Vilkaar af de svenske Medlemmer, som stemte for et særligt norsk Orlogsflag, at Handelsflaget skulde optage Unionsmærket, ligesaa lidt som der i de senere Forhandlinger om denne Sag er omtalt noget saadant Vilkaar. Unionskomiteens Flertal erklærede ogsaa udtrykkelig Kongens Thronbestigelse som en gunstig Leilighed til at afgjøre denne Sag, „til ved en høitidelig Akt, som udtrykte den fideordnede Stilling, som de forenede Riger stod i til hinanden, at give dette Vaaben fornøjet Styrke, som forener disse Riger til fælles Værn om fælles Selvstændighed og Ære.“ Denne Betænkning blev da sendt til den norske Regjerings Erklæring. Finantsdepartementets Foredrag, hvortil den norske Regjering sluttede sig, er af 10de April. Med Hensyn til Orlogsflaget forsvarede den Fortolkning af Grundlovens § 111, at der ikke krævedes noget fælles Flag. Unionsmærket maatte være nok, da begge Riger havde særskilt Krigsvæsen osv. Men derimod var ikke Finantsdepartementet og den norske Regjering tilfreds med dette Unionsmærke, som var foreslaaet, men foreslog den Sammensætning af Farver, som blev endelig vedtagen. Med Hensyn til Handelsflaget sluttede Finantsdepartementet sig, med Undtagelse altsaa af hin Forandring af Unionsmærkets Sammensætning, ganske til Unionskomiteen, saaledes at der i begge Rigers Handelsflag blev et og det samme Unionsmærke, idet dette forsvares saaledes: „Det synes ikke at komme i Strid med Bestem-

melsen i Grundlovens § 111 om Norges Ret til at have et eget Koffardflag, at der i dette anbringes et Unionsmærke, der antyder dets Forening med Sverige, idet Flaget derfor lige fuldt bliver et eget, fra det svenske Handelsflag forskjelligt, og da Unionsmærkets Anbringelse, foruden i Orlogsflaget, i Handelsflaget samt i de øvrige Flag, der skulde repræsentere Nationaliteten (derved sigtes til Told- og Postflag), synes ganske passende og i flere Henseender kan være hensigtsmæssigt.“ Kongen befalede i norsk Statsraad af 25de April at oversende Sagen til det svenske Civildepartement, for at den i sin Helhed kunde blive behandlet i sammensat Statsraad. Dette mindbeværdige sammensatte Statsraad, hvor Sagen afgjordes, holdtes paa Stockholms Slot den 20de Juni 1844. Tilstede var den nye Konge, 7 svenske og 3 norske Statsraader. Den, som foretog Sagen for Kongen, var svensk Statsraad D. J. Fähräus. Det første Spørgsmaal, som forelaa til Afgjørelse, var det, om Flaget og den dermed i Forbindelse staaende Vaabenflag skulde afgjøres strax eller udsættes, til Unionskomiteen havde afgivet sin Betænkning om en ny Rigsakt. Fähräus havde selv den 4de Jan. 1842 foreslaaet en saadan Udsættelse. Han erklærede imidlertid nu, at Sagen ikke alene for Vaabenets, men ogsaa for Flagets Vedkommende stillede sig forskjellig, da man skulde tage Hensyn til den nye Konge. Han indstillede derfor paa, overensstemmende med den norske Regjerings Ønske, at Flag- og Vaabenflaget skulde afgjøres strax, men foreslog, at Unionskomiteen samtidig skulde paalægges at paasthynde sine Arbejder. Derfor stemte ogsaa svenske Statsraads Flertal, medens 3 af dem fandt det unødvendigt særskilt at afgjøre Flaget. Kong Oscar den 1ste afgjorde derefter først det foreløbige

Spørgsmaal derhen, at Sagen strax skulde behandles. Under Forhandlingerne om selve Flaget, bemærkede en af de svenske Statsraader, at han fandt Unionstegnet altfor norst; han fandt, at det nuværende af den norske Regjering foreslaaede Unionstegn var $\frac{2}{3}$ norst og $\frac{1}{3}$ svensk; thi den blaa Farve fandtes i begge Dele af Unionsmærket, baade i den svenske og i den norske; det kunde derfor se ud, som om Norge her var repræsenteret med $\frac{2}{3}$. Den Foredragende, Jähräus, kunde imidlertid ikke være enig heri og foreslog en Ordning aldeles overensstemmende med den af den norske Regjering foreslaaede. Alle de øvrige Statsraader sluttede sig til ham, med Undtagelse af hin, som var misfornøiet med Farvefordelingen, ligesom en anden svensk Statsraad fandt, at det burde være ganske overladt Skibenes Eiere selv, om de vilde bruge Unionstegn i Handelsflaget eller ikke. Kongen afgav derefter Resolution om selve Sagen overensstemmende med den norske Regjerings Indstilling og i det Væsentlige ogsaa med Unionskomiteens Betænkning. I sin korte Indledning erklærede han, at han imod det enkelte svenske Medlem fandt Farvernes Fordeling aldeles ligelig; — og det er den visstelig ogsaa, idet det nemlig efter heraldiske Regler skal være saa, at naar man deler Lodret, er det, der er nærmest Stangen, det Fornemste, og deler man vandret, saa er det Øverste det Fornemste; her kan man sige, at der er anvendt baade Lodret og vandret Deling, og begge Landes Farver, kan man sige, deler den fornemste Plads.

Selve Resolutionens Indhold er i det Væsentlige følgende: For det Første blev der indført et virkelig Fællesflag, nemlig det Flag, som skulde bruges af Konsuler og Gesandter samt som Orlogsflag, det vil sige, et mindre Flag, der

hejdes fra en Stang paa Borgsprydet Søndage og ved høitidelige Anledninger paa Orlogsflibe. Som saadant blev Unionstegnet alene bestemt. For det Andet blev Orlogsflaget ligt hvert Folks særskilte Handelsflag, saaledes som det nu er, kun med den Forskiel, at der er Split og Tunge. Og for det Tredie bestemtes om begge Rigers Handelsflag: „at med Bibehold forøvrigt af det i ethvert af Rigerne antagne Flag, dets øverste Firkant, nærmest Stangen, skal bestaa af det for Orlogsflaget ovenfor bestemte Unionstegn, og bør“ — heber det videre — „svenske og norske Handelsfartøier, for i udenlandsk Havn at kunne erholde Beskyttelse og Bistand af Hans Kongelige Majestæts Gesandtskaber og Handelsagenter, fra og med næstkommende Mars Begyndelse anlægge det nye Flag.“ Altsaa: det norske Handelsflag er siden 1844 det i 1821 bestemte med Tillæg af Unionstegnet, det vil sige, dette er det officielt anerkjendte norske Handelsflag. Imidlertid vil det bemærkes, at Paalægget om at bruge Unionsmærke, for Lovbud at være, er meget mildt, navnlig naar man sammenligner det med det gamle Bud af 1821 om Unionshandelsflaget. Det er ligesom før tilladt Enhver, som vil, at bruge det gamle Flag af 1821 uden Unionsmærke, ikke blot til privat Brug, men paa alle Hæde; men man kan sige, at det er paa egen Resiko, forsaavidt man resikerer ikke at faa Beskyttelse af Konsuler og Gesandter; i de Lande, hvor vi ikke har Konsuler og Gesandter, i Norge og Sverige, er der altsaa ingen Nødvendighed for at bruge det. Vi maa ligeledes mærke, at der her som i andre Punkter er fuldstændig Lighed mellem Norge og Sverige, idet der for Sverige ved samme Resolution blev indført en tilsvarende Regel.

Dette er det væsentligste Indhold af

den bekjendte Resolution af 20de Juni 1844, som jo navnlig er bleven saa folkekjær ved, at Norge fik sit eget Orlogsflag istedetfor det fælles (svenske) Orlogsflag. Der er forstjellige, som har Fortjeneste af, at dette længe nærede norske Folkeønske blev opfyldt. Først og fremst nævnes her Øskar den Første. Dernæst har man fremhævet de forstjellige Storting, som har arbejdet derfor. Det vil ogsaa af det Foregaaende sees, at forstjellige norske bekjendte Mænd har Andel i denne Ære. Men ved denne Leilighed vil jeg minde om, at ogsaa svenske Mænd har sin Lod deri. Jeg tror, at man har kunnet uden nogenstomhelst Bitterhed høre denne Fremstilling af vort Flags Historie, som jeg har søgt at give*); selv om der deri kan være Et og Andet, hvori vi ikke billiger vedkommende svenske Myndigheds Opfatning, saa vil vist Enhver af os være saa forstandig at indrømme, at, om vi havde været svenske, er det ikke sandsynligt, at vi vilde have handlet anderledes. Og hvad der end kan siges om Tiden før 1844, saa maa det dog her nævnes, at Resolutionen af 1844 ialfsald ikke saa let vilde være kommen istand, om det svenske Statsraads Hjertal havde erklæret sig derimod. Det er jo ialfsald sikkert, at det nu i væsentlig Grad lettede Kong Øskars Ønske om at give Norge denne Gæde af eget Orlogsflag ved sin Thronbestigelse. Det svenske Statsraads Flertals Holdning ved denne Leilighed minder om den, som Statsraadet indtog engang senere, i 1873 paa den Dag, da Stattholdersagen endelig lykkeligen afgjordes. Den Statsraad,

*) Som man vil have seet af vore Ugeblade, har „Flagsagen“ i Vaars i Kristiania givet Anledning til forstjellige heftige Sammenstød baade i Pressen og i offentlige Møder, da der er et Parti, som anser det nuværende norske Flag for at være forlitet norsk, forlitet selvstændigt.

som i 1844 var den foredragende Olaf Immanuel Fähräus, han lever endnu. Jeg benytter Leiligheden til, for det Tilfælde, at disse Ord naar ham, at sende ham en Tak for hans Optreden dengang, en Tak, som jeg tror vil finde Gjenklang i flere norske Hjerter.

Resolutionen af 20de Juni 1844 modtoges som bekjendt med almindelig Glæde. Welhaven og Wergeland kæmpedes om at synge til Kong Øskars Pris, og det i det følgende Aar sammentrædende Storting tokkede Folkets Tak. Det er jo ganske vist, at denne Glæde, denne Tak gjaldt egentligt Orlogsflaget; men om end altsaa Glæden visselig ingenlunde særlig gjaldt Unionsmærkets Optagelse i Handelsflaget, saa maa det paa den anden Side ogsaa indrømmes, at Glæden over Resolutionen intetsomhelst Øskar led derved. Man tog Ordningen som en Helhed, saaledes som den jo ogsaa efter sin Tilblivelse var, og Ordningen i sin Helhed blev kun hilset med Glæde. Harde det været saa, at man den Gang havde fundet noget at udsætte fra Grundlovens Standpunkt paa Unionsmærkets Optagelse i Handelsflaget, da var der al Sandsynlighed for, at dette var kommet til Orde. Stortinget i 1845 var ingenlunde noget særdeles regjeringsvenligt Storting; det var tværtimod temmelig oppositionelt. Det satte en Statsraad under Rigsret og var nær ved at sætte anden, og havde man fundet nogen grundlovmæssig Hage navnlig ved den i den norske Regjering foredragende Statsraads Indstilling, saa er der ingenstomhelst Grund til at tro, at man havde holdt enhver Bemærkning derom tilbage, saameget mindre som denne Statsraad netop var den samme, som blev sat under Rigsret, nemlig Vogt. Og hvis man nu vil indvende herimod, at Stortinget ved sin Sammentræden, fyldt af Glæde over

at mødes med den nye Konge, ikke lod nogen skurrende Lyd komme frem, saa maa man heller ikke glemme Protokollomiteen. Da denne med Sørenssen til Formand afgav sin Indstilling langt henne i Stortingstiden, da var der jo Tid til at fremkomme med nøgterne og kritiske Betragtninger. Men hvad sagde denne Protokollomite? Efterat den har aftrykt alle Resolutioner i Flagsagen, som var afgivne i den nærmeste Fortid, siger den: „Stortinget har allerede paa Folkets Vegne tolket Hans Majestæt Kongen de Følelser, som i Anledning af disse Beviser paa Hans Majestæts Agtelse for det norske Folks Nationalitet og Selvstændighed bejsøle det, og Kommitéen skal derfor kun tillade sig“ osv., hvortil føies en Bemærkning om, at Handelslaget rimeligvis atter vil blive behandlet som Gjenstand for Lovgivning og Orlogsflaget ligesaa under de fremtidige Forhandlinger om en ny Foreningsakt. Der er ingen Grund til at tro, at man saaledes unødigt vilde have gjentaget Taffen, om det havde været Noget, som man fandt stridende mod Grundloven.

VI.

Inmidlertid er 35 Aar gaaet. Nu er der fremfat et Forslag om at tage Unionsmærket ud af Handelslaget. Man fortæller os, at den Slægt, som handlede i 1844, tog fejl, at den Slægt, som har glædet sig over dens Gjærning, har spævet i en stor Bilsfarelse; man indbyder os til at forandre det Flag, under hvilket Norges Handelsflaade har ferdoblet sig. Det er klart, at der skal tvingende Grunde til for at gaa ind paa en saadan Forandring, — for at forandre en Ordning, som er bleven til efter aarelange Overveielser af fædrelandsfædede Mænd ved en af Unionskongen i sammensat Statsraad affagt Resolution, en Ordning,

hvormed en hel Menneskealder har følt sig vel tilfreds. — Det er da først Norges almindelige grundlovmæssige Stilling, som her holdes frem. Man har ment, at Unionsmærket i Handelslaget ikke stemmer med Norges eller Unionens almindelige statsretslige Væsen, at det ikke svarer til den Rigets Selvstændighed, som er det tilfiktret. For at komme paa det Reue med Rigtigheden af denne Paastand, skal vi først se lidt paa Flagets Forhold til Staten eller til et Lands almindelige statsretslige Stilling. I ældre Tider har der ikke været det nøie Sammenhæng mellem særskilt Flag og Selvstændigheden. Paa den ene Side har et til en Enhed sammensmeltet Folk haft flere forskjellige Handelsflag, saaledes som det f. Ex. var Tilfældet med Frankrige før 1789. Paa den anden Side har Landstaber eller endog Bher, som maasse engang har haft en vis Selvstændighed, men tabt den, dog bevaret Retten til at føre eget Flag temmelig langt ned i Tiden. Man ser saaledes endnu langt ind i vort Aarhundrede, at enkelte tydske Bher, som Kjøbenhavn og Wismar, har haft sit særskilte Handelsflag. Dette maa imidlertid siges at være en forladt Tingenes Tilstand, og forsaavidt man finder Noget deraf endnu, saa er det kun en Levning. Det eneste Sted, hvor man, saavidt vides, har eller indtil ganske nylig har haft noget saadant, er inden det osmanniske Rige. Men tyrkiske Tilstande danner ikke Maalestoffet for europæiske Folkeret. Forøvrigt er det i den nuværende europæiske Folkeret gjennemgaaende Regel, at kun det Land, som har indre og ydre Selvstændighed, har et særskilt Handelsflag. I Statsforeninger, som er det, der mest interesserer os, er det den enkelte Stats Stilling udad, som det især kommer an paa ved Afgjørelsen af, om den har eget Handels-

flag. I det nyeste Rige maa man jo sige, at Riget har udad paa det Nærmeste slugt alle enkelte Stater, og i Samklang dermed er allerede ved Forbundsforfatningen af 1867, dens Artikel 54 og 55, et Rigsflag, det sort-rød-hvide, indført; ved en Forbundslov af 1867 er dette blevet nærmere gennemført og alle ældre Landsflag affastede. Hvad det britiske Rige angaar, saa kaldes det vistnok „de forenede Riger Storbritannien og Irland“; men Unionen er der kun et Navn paa en historisk Begivenhed. Disse Riger er baade udad og indad kun en Stat; det er derfor en Selvfølge, at de tilsammen kun have et Handelsflag, — rødt med et Unionsmærke. Unionsmærket er her kun et Minde om, at denne Stat er bleven til ved en Union af tre. Paa en noget lignende Maade forholder det sig med det nordamerikanske Handelsflag. Den nordamerikanske Union bestaar jo af en hel Mængde forskjellige Stater, som har en ikke liden indre Selvstændighed; men udad er det kun den ovenpaa dem byggede Enhedsstat, som kan fremtræde i alle folkeretslige Forhold. De havde derfor kun et eneste Handelsflag, det saakaldte Stjernebanner. Unionsmærket der er Stjernene, som svarer til Antallet af de enkelte Stater, der tilsammen danne Unionen. Unionsmærket betyder altsaa her, at denne Helstat, som har et Flag, bestaar af forskjellige enkelte Stater.

Ogsaa det schweizeriske Forbund, som bestaar af mange Stater har kun et fælles Handelsflag, da de saagodt som ingen udvortes Selvstændighed have. For nu at komme til den Statsforening, der mest ligner vor, den østerrigsk-ungariske, saa havde det østerrigsk-ungariske Monarki forhen et Fællesflag med den østerrigiske Krone i Midten. I 1868 blev der en ny Ordning af Unionen mellem det ungariske Rige og det østerrigiske, en Ord-

ning, som i det Væsentlige satte dem paa lige Fod med hinanden. Udad vedblev imidlertid i det Væsentlige Monarkiet at danne en Enhed, saaledes at ikke blot Krig og Fred, men alle Traktater skulle være fælles for begge. Der blev indgaet et Handels- og Toldforbund, uagtet begge Riger havde sin særskilte Lovgivning og særskilte Administration for Handel og Søfart, og i Kraft af Artikel 6 i dette skulde Flaget fremdeles være fælles; men af Hensyn til Ungarn, der nu havde faaet en mere fremragende Stilling end før, blev der foretaget en saadan Forandring, at den ungariske St. Stefanskronen blev indsat foruden den gamle østerrigiske Krone, og den nederste af de 3 Striber i Flaget for en Halvdel blev indsat med grønt, den ungariske Farve, istedetfor at den før havde været helt rød. Det vil altsaa sees, at i ingen af disse Statsforeninger har nogen af de enkelte Stater, hvoraf de ere sammensatte, sit eget Handelsflag; der er kun et eneste fælles Flag.

Hvordan er nu Foreningen mellem Norge og Sverige? Den er ikke som nogen af disse andre, idet nemlig hvert af Rigerne har større Selvstændighed og saa udad. Nordmændene var baade historiske og retslige et frit og selvstændigt Folk, da de den 4de November indgik Foreningen med Sverige. Norge har ogsaa efter Foreningen beholdt en ikke ringe Del af den ydre Selvstændighed. Det er derfor naturligt, at Norge saavel som Sverige hver bære sit særskilte Flag; men da de dog ere forenede, er det ogsaa naturligt, at begges Flag fortæller herom gennem et Unionsmærke. Nu mene imidlertid Nogle, at kun Drlogsflaget skal have dette Mærke, fordi Foreningen efter Grundloven kun strækker sig til, hvad der angaar Krig og Fred. Men selv om det var saa, at der intet Fælles-

flab var uden med Hensyn til Krig og Fred, er det ikke uden Betydning ogsaa for Handelsflaget. Thi for et Handelsfartoi er det netop af største Vigtighed, om Landet har Krig eller Fred, om Landet, hvorfra det er, hører til en Statsforening, som har Krig og Fred fælles. Om Skibet er fra et neutralt eller krigførende Land, er nemlig afgjørende for Skibets Behandling i Krigstid, og Flaget er netop det første Bevis paa hvorvidt Skibet er neutralt eller fiendtligt. Jeg mener derfor: selv om vi kun havde det at holde os til, at Norge skal have Krig og Fred altid fælles med Sverige, vilde det være ganske rigtigt, at Handelsflaget har Vidnesbyrd herom gennem Unionsmærket. Der er imidlertid et andet Synspunkt, som fortjener endnu større Bøgt i denne Forbindelse. Vistnok er det saa, at vi ikke behøve at have flere folkeretslige Forhold (d. e. Retsforhold til andre Stater) fælles med Sverige end, hvad der berører Krig og Fred; efter Grundloven er det ikke nødvendigt. Men ogsaa Unionen har haft sin Udvikling; det fælles Kongedømme og hvad dertil hører, har i Livet fremkaldt større Fællesskab end i Loven. Gjensidigheden er der opstaaet Fællesskab i næsten alle vore folkeretslige Forhold til Udlandet paa Handels og Søfartens Omraade. Lige fra 1814 havde vi haft de samme Konsuler i fremmede Havne. Og i Tidens Løb ere saagodtform alle vore nugældende Handels- og Søfartsforhold indgaaede i Fællesskab med Sverige. Dette er ogsaa et ganske naturligt Forhold, da det for alle Parter er det fordelagtigste. Thi da vedkommende fremmede Land jo selvfølgelig ved at slutte Traktat med Norge og Sverige under Et, opnaar sine Fordele i to Lande paa en Gang, er det saa meget villigere til at give Fordele igjen. At det er fordelagtigt for os,

har vi adskillige slaaende Exempler paa. Af disse skal jeg nævne et. I det sørgelige økonomiske Tidrum, som fulgte efter Krigsaarene, sank vor Skibsflaade fra 69,000 Kommercelæster til 54,000 i 1824. Da indtraadte to Begivenheder af den største Vigtighed i vor Skibsfarts Historie. I 1825 udkom en Lov om Mellemrigshandelen med Sverige, der aabnede de svenske Havne for norske Fartøier (naar undtages Rystfarten og Farten paa enkelte fjerne Verdensdele, hvor den først blev aabnet i 1841) med lige Ret som for svenske Fartøier uden noget Afgift. Herved var den Fragtfart aabnet, som er en af de vigtigste for Norge, Fragtfarten fra de svenske Havne. Næste Aar den 18de Marts 1826 blev vor gjældende Handelsforbund med Storbritannien og Irland indgaaet. Dette Rige havde da og indtil 1850 det bekjendte Navigationsattestsystem: al Indførsel af Varer til Storbritannien og Irland maatte kun foregaa enten i britiske Skibe eller i det Lands Fartøier, hvorfra Varerne førtes. I denne Traktat indgik det britiske Rige paa at behandle norske Fartøier lige med svenske. Derved var altsaa i 1824 og 26 Fragtfarten aabnet fra Sverige og til det Land, som er det vigtigste for vor Skibsfart, Storbritannien og Irland. Heraf saa man strax merkkelige Følger. Skibenes Antal begyndte fra 1824 at gaa op; Flaaden som havde været nede i 54,000 Kommercelæster, var i 1845 dobbelt saa stor eller omtrent 110,000 Kommercelæster, og Fragtfarten fra Sverige til England, der tidligere havde været lig Mul, var i 1837 voget til 16,821 Kom.= Læster, og i 1850 til 37,913 Kom.= Læster d. e. over $\frac{1}{2}$ af hele Norges Fragtfart paa den Tid. — Det er ganske vist, at den norske Skibsfarts Opblomstren skyldes mange Omstændigheder — Om-

stændigheder, som hænge nøie sammen med vor Natur, vort Lands Beliggenhed og vort Folks Karakter; men det har ogsaa ganske vist været til stor Fordel for den, at vi har kunnet slutte fælles Handels- og Søfartstraktater med Sverige, — det har vi det mest flaaende Exempel paa i det, som jeg nylig nævnte. Det er forøvrigt vist, at det ogsaa har været til Fordel for Sverige; det har saaledes været heldigt for den svenske Trælastudførsel, at den har kunnet foregaa til England i norske Fartøier. Dette Fællesskab med Sverige i Handels- og Søfartstraktater er saa naturligt og nyttigt, saa indvævet i alle vore Forhold til Udlandet, at det vanskelig kan tentes forstyrret. Der bør derfor ogsaa tages Hensyn dertil ved vort Handelsflag; det gjør det saameget mere indlysende, at Unionsmærket bør findes i dette. Det var rigtigt at optage det i 1844; Forholdenes Udvikling i de sidste 35 Aar har gjort det saameget rigtigere, at det er der.

Mod Unionsmærket i Handelsflaget paabetaaber man sig imidlertid ogsaa Grundlovens § 111: „Norge har Ret til at have sit eget Koffardi-Flag. Dets Orlogs-Flag bliver et Unions-Flag.“ Her ville Nogle finde en Modsetning mellem Handelsflaget og Orlogsflaget, og da der er Unionsmærke i Orlogsflaget saa anse de det ikke tilladt at have det i Handelsflaget. Grundloven fræver imidlertid ikke, at begge Flag skal være forskellige. Den er fyldestgjort, naar Handelsflaget kan kaldes „eget Flag“ og Orlogsflaget kan kaldes et „Unionsflag.“ Unionsflag er Orlogsflaget ogsaa blevet, om det end tillige væsentlig er et eget Flag. Uagtet vort nuværende Orlogsflag kun for høist en Sjettedel er Unionsflag, medens det for fem Sjettedele er eget Flag, vil vistnok ingen negte, at det dog er overensstemmende med Grund-

lovens § 111. Men da faar man ogsaa nødvendigtvis indrømme, at vort Handelsflag er „eget Flag“, uagtet det for en Sjettedel er Unionsflag, siden det dog for mindst fem Sjettedele er „eget Flag.“

Det kan ikke negtes, at vi har eget Handelsflag, „eget“ ogsaa i Grundlovens Betydning. Vort Flag mærker sig utvethdigt ud mellem alle andre. Baa de det norske og det svenske Flag er „eget Flag“ med Unionsmærke, og indbyrdes er de, trods Unionsmærkets Lighed, saa forskellige, at der er mange Flag, som er hinanden meget mere lige end de.

Dette, at vort Flag trods Unionsmærket er et eget Flag, som udmærker sig mellem alle ander, gjælder saa meget mere nu, da Europas Flag, som for mindst var 30, især ved Italiens og Tydsklands Sammenslutning, næsten er blevet formindsket til Halvparten. Et hvert eget Flag skiller sig naturligvis nu saa meget mere ud end før.

Det har været sagt, at Unionsmærket dog kan bevirke, at man misforstaar vor Stilling, fordi vi er den svage ligeoverfor den stærke. Men mon det da er sandt, at vi virkelig er saa svage? Styrkeproven maa vel her især staa der, hvor Flaget vaier mest. Det er vel vor Handelsflaaede, som paa dette Omraade især maa vise, om vi er svage eller stærke, og hvordan er det med den? Hvordan er det med den i Forhold til Sveriges? Jo, læg Sveriges Handelsflaaede sammen med Danmarks og multiplicer med 2, saa naa de vor*). Vor Handelsflaaede er større end Frankriges og Tydsklands. Vort Flag er forholdsvis mere kjendt end noget andet Lands. Det staa med Hensyn til Antallet af de Skibe, som bærer det, kun

*) Saaledes naar der regnes efter Skibenes Drægtighed; sammenlignes Antallet af Skibe, bliver vor Flaaede ikke saa meget større.

tilbage far det engelske Flag og Stjernebanneret.

Dg et saa vel kjendt Flag vil man nu, at vi skal forandre. Hvis dette Forslag skulde følges, saa vilde et af to blive Tilfældet. Enten vilde Sverige beholde Unionsmærket i Handelsflaget. Man har forudsat som givet, at Sverige gjerne vilde blive det kvit; det er vel ikke saa sikkert, da Sverige, som vi har seet, har kjendt Handelsflag med Unionsmærke lige siden 1821. Dg hvis det nu beholdt det, hvis man overlod til Sverige alene at vise Unionen i Handelsflaget og overlod til det der at beholde ogsaa de norske Farver, mon det vilde være at handle i vore Fædres Land? Svaret derpaa er givet af det samme Storthing, som hint

Forslags Venner saa ofte har paaberaabt sig, Storthinget af 1836. Blandt de Ting, som det androg Kongen om at forandre, var det, at svenske Myndigheder havde norske Vaaben i sine Segl. Eller ogsaa: Sverige vilde tage Unionsmærket ud. Da vilde i alfald begge komme til at fortælle alle fremmede Folk, der anser Unionen allerede svag nok, som den er, at den dog i Virkeligheden var svagere, end den efter Unionsmærket i Handelsflaget syntes at være.

Men saa svag er ikke Unionen. Unionsmærket i Handelsflaget er et sandt Vidnesbyrd om Udstrækningen af Foreningen mellem Norge og Sverige, saadan som den er.

Sokrates's Forsvarstale ved Platon.

(Oversat af J. Mars).

Slutning.

II.

Efterat Dommerne havde kjendt Sokrates skyldig.

Rap. 25. At jeg ikke har med, mine Medborgere, over dette Udfald, at I har dømt mig skyldig, dertil virker baade mange andre Ting og navnlig det, at dette Udfald ikke har faldt mig uventet, ja jeg undrer mig snarere over, at Stemmetallet paa begge Sider blev, som det blev; jeg havde nemlig ikke tænkt mig, at der skulde blive saa liden Forskjel, men tværtimod en stor; men nu stillede det sig jo omtrent saa, at dersom bare 30 Stemmer havde faldt anderledes, saa var jeg sluppen fri. Meltes kan jeg dog ogsaa nu sige, jeg er sluppen fri for, ja ikke alene sluppen fri, men det kan jo enhver se, at hvis ikke Anytos og Lykon

hadde traadt op for at anlage mig, saa vilde han ikke engang have faaet en Femtedel af Stemmerne med sig og altsaa havde maattet betale 1000 Drakmer*).

Rap. 26. Han gjør altsaa den Paastand, at jeg skal straffes med Døden. Men hvad Paastand skal da jeg stille derimod, mine Medborgere? En Paastand paa, hvad jeg har fortjent, ikke sandt? Hvad er da det? Hvad har jeg fortjent at lide eller høre, fordi jeg mit Liv igjennem ikke har kunnet holde mig i Ro, men — uden at bryde mig om det, som Mængden tænker paa, som at tjene

*) Den Anklager, som ikke fik saa mange som en Femtedel af Dommerne med sig, blev straffet med en Mult af 1000 Drakmer (omtr. 133½ Sbd.) og mistede tillige Retten til senere at optræde som Anklager.

Penge, at kysle med sin Monomi, at være Felttherr og Foltetaler og at være med i de Sammensbergelser og Partistridigheder, som foresalde i Staten. da jeg virkelig har holdt mig for god til at søge min Redning ved at være med i saadant — altsaa ikke har slaat ind paa denne Bei, hvorved jeg ikke vilde have gjort enten Eder eller mig selv nogen Nytte, men derimod har lagt an paa i privat Forhold at vise Enhver den efter min Mening allerstørste Velgjerning og givet mig af med det, idet jeg nemlig har søgt at overtale Enhver af Eder til ikke fortrinnsvis at sørge for Noget af sit Eget, førend han har sørget for sig selv, at han kunde blive saa god og vis som muligt, eller for Noget af, hvad der hører Staten til forud for Staten selv, og paa samme Maade at sørge for alle andre Ting? Hvad fortjener jeg altsaa at lide, fordi jeg er saadan? Noget G o d t, mine Medborgere, saasandt jeg ellers skal nedlægge Paastand i Overensstemmelse med, hvad jeg virkelig har fortjent; og det maa da være noget saadant G o d t, som kunde passe for mig. Hvad passer da for en Mand, som er fattig, og som har gjort sig fortjent af Staten, en Mand, som trænger til at have Tiden til sin Naadighed for at kunne formane Eder? Der er Intet, som passer bedre, mine Medborgere, end at en saadan Mand faar spise i Prytaneet*),

*) Prytaneion var en Bygning paa Akropolis; her spiste paa Statens Bekostning baade fremmede Staters Sendemænd og Andre, som man vilde vise en offentlig Admættelse, saaledes ogsaa de, der havde seiret i de store „Lege“; thi en saadan Seier blev ikke alene regnet Seierherren selv til Ære, men ogsaa den Stat, hvis Borger han var; derfor fik Seierherren store Gæstebudninger ikke alene ved Legene selv, men ogsaa hjemme af sine egne Medborgere. Af disse Lege var de, som høert semte Ar holdtes i Olympia i Elis (paa Peloponnes), de mest anseede.

meget bedre i det mindste, end om Noget af Eder har seiret i de olympiske Beddekampe enten tilhest eller med et Toppand eller et Flerpand; thi en saadan bringer Eder til at synes lykkelige, men jeg til at være det; og en saadan trænger ikke til Underhold, men jeg trænger der til. Derfor jeg altsaa i Overensstemmelse med, hvad ret og retfærdigt er, skal fremsætte min Paastand om, hvad jeg har fortjent, saa paa staar jeg dette: Bepriisning i Prytaneet.

Kap. 27. J vil vel kanste finde, at jeg ogsaa nu taler i selvgod Stoltthed, ligesom da jeg talte om at vække Medlidenshed og om at krybe for Dommerne; men det er dog ikke saa, Medborgere! men Sagen er denne: jeg er overbevist om, at jeg ikke med min gode Villie har gjort Æret imod noget Menneſte; men Eder kan jeg ikke overbevise derom; det er nemlig for kort Tid, vi har haat at tale sammen i; thi hvis det var Skik hos Eder som andensheds, at Livsfager ikke blev paadømte efter en, men først efter flere Dages Forhandling, da tror jeg nok, at jeg skulde faaet Eder overbevist; men nu er det ikke let i en kort Tid at frigjøre sig for store Dagvaskelser; — da jeg nu altsaa er overbevist om, at jeg ikke har gjort Æret mod Noget, saa er det langt fra, at jeg skulde ville gjøre Æret mod mig selv, tale mod mig selv og sige, at jeg har fortjent nogen Dndt, og foreslaa noget Saadant for mig. Hvilken Frygt skulde vel ogsaa kunne drive mig til det? Kanste Frygten for at skulle lide det, som Meletos's Paaſtand gaar ud paa, det, hvorom jeg maa sige, at jeg ikke ved, enten det er et Gode eller et Dnde? Skulde jeg da istedenfor det vælge Noget, hvorom jeg med Visshed ved, at det er ondt, og nedlægge Paaſtand paa noget Saadant? Kanste Fængsel? Men hvad skulde jeg vel leve i et Fængsel efter

og være Træl for dem, som til enhver Tid har Myndigheden der, de ellers Mænd?*) — Eller en Pengebod og at være fængslet, indtil jeg faar betalt den. — Det bliver for mig det samme som det foregaaende; thi jeg har ingen Penge at betale med. — Men skal jeg da nedlægge Paastrand paa Land og i Sænninng? Thi det vilde J kanske dømme mig til; — da maatte jeg dog være betagen af en stor Fjærlighed til Livet, dersom jeg skulde være saa uforstandig, at jeg ikke kunde skjønne det, at naar J, mine egne Medborgere, ikke har været istand til at taale min Virksomhed og mine Ord, men de er blevet Eder altsom brødsomme og forhadte, saa at J nu søge at blive dem kvit, saa skulde derimod andre med Lethed kunne finde sig i dem? Nei, langt derfra, Medborgere! Det vilde altsaa blive et skjænt Liv for en Mand i min Alder, det, at skulle leve i Landsflygtighed og ombytte den ene Stat med den anden og overalt blive forvist! Thi det er jeg vis paa, at hvor jeg saa kommer hen, vil den Unge lytte til min Tale ligesom her; og vil jeg vise dem fra mig, saa ville de selv overtale de Gamle og saaledes saa mig jaget ud; men viser jeg dem ikke fra mig, saa ville deres Fædre og Slægtninger jage mig ud netop for de Unges Skyld.

Rap. 28. Saa vil kanske Nogen sige: „Men Sokrates, vil det da ikke være dig muligt at leve stille og roligt i din Landsflygtighed?“ — Dette er nu det Allervanskeligste at faa Nogle af Eder til at indse; thi om jeg siger, at dette er at være ulydig mod Gud, og at det af den Grund er mig umuligt at holde mig rolig, saa vil J tænke, at jeg taler ironisk, og altsaa ikke tro mig; og paa den anden Side, om

*) „De ellers“ udgjorde et Embedskollegium, som havde med Rettsvæsenet at gjøre, lod de afsagte Domme udføre og havde Opsyn med Fængslerne.

jeg siger, at dette just er det største Gode for et Menneske, hver Dag at tale om Dyden og de øvrige Ting, hvorom J høre mig samtale og prøve baade mig selv og Andre, men at et Liv uden Prøvelse ikke er værd at leve for et Menneske, saa vilde J endnu mindre tro mig, naar jeg siger dette. Det forholder sig dog saaledes, som jeg siger, Borgere; men at overbevise Eder derom er ikke let. Her til kommer, at jeg ikke er vant til at anse mig selv fortjent til noget Ondt. Hadde jeg derimod Penge, saa kunde jeg have nedlagt Paastrand paa en Mulkst saa stor, som jeg kunde betale; thi det vilde jeg ingen Stude haft af; men — nu har jeg ingen, undtagen forsaavidt som J skulde være villige til at idømme mig netop en saa stor Mulkst, som jeg maatte kunne betale, og jeg kunde maaske betale Eder 1 Mine i Sølvs*); jeg nedlægger altsaa Paastrand paa en Mulkst af denne Størrelse. — Men Platon her, mine Medborgere, og Kriton og Kritobulos og Apollodoros opfordrer mig til at foreslaa en Mulkst af 30 Miner, og de ville selv indestaa for Betalingen; jeg nedlægger altsaa en saadan Paastrand; og disse Mænd ville være Eder fuldgode Kautionister for Summen.

III.

(Efterat Sokrates med stor Stemmeskerhed var dømt til Døden.)

Rap. 29. Det er ikke for nogen lang Tids Skyld, Medborgere, at J paadrage Eder det Ord og den Beskyldning af dem, som ville laste Staten, at J har dræbt Sokrates, en vis Mand. De ville jo nemlig sige, at jeg er vis, de som ønske at klandre Eder, om jeg end ikke er det. Dersom J altsaa havde ventet en liden

*) En Mine var 100 Dracmer og 1 Dracme omtr. 20 Stilling norsk, altsaa 1 Mine omtr. 16½ Spd.

Stund, saa vilde denne Fordel af sig selv blevet Eder til Del; thi I se jo min Uder, at jeg allerede er langt ude i Livet og nær ved Døden. Men dette siger jeg ikke til eder Alle, men til dem af Eder, som have stemt for, at jeg skulde straffes med Døden. Men endnu Et har jeg at sige til disse: I tro maaste, Borgere, at jeg er fældet paa Grund af Mangel paa saadanne Ord, som jeg kunde have bundet Eder med, hvis jeg mente at burde gjøre og sige, hvad det skulde være, for at undgaa Straffen. Langt derfra! Vistnok er jeg fældet paa Grund af en Mangel, og dog ikke Mangel paa Ord, men paa Dristighed og Fræfthed og paa Villien til at sige Eder saadanne Ting, som vilde været behageligst for Eder at høre, om jeg nemlig havde villet klage og græde og gjøre og sige en hel Del Andet, som efter min Mening vilde været mig uverdigt, — saadant, som I jo er vant til at høre af andre Anklagede. Men hverken mente jeg dengang, at jeg for Farens Skyld burde gjøre noget Uhæderligt, og heller ikke angrev jeg nu paa, at jeg førte mit Forsvar saaledes, som jeg gjorde; men jeg foretrækker langt heller at dø efter et saadant Forsvar fremfor at beholde Livet paa anden Maade. Thi hverken for Retten eller i Krigen bør enten jeg eller nogen Anden gribe til Sligt for paa enhver mulig Maade at undslå Døden. Ogsaa i Krigen viser det sig jo ofte, at man kan undgaa Døden ved at kaste sine Vaaben fra sig og ty til at bede sine Forsølgere om Naade; og der er i alle slags Farer ogsaa mange andre Udveie til at undgaa Døden, naar man bare kan bekvemme sig til at gjøre og sige, hvad det skal være. Men dette er nok ikke det Vanskelige, Borgere, at undgaa Døden; det er kanske meget vanskeligere at undgaa Dødstaben; thi den løber hurtigere end Døden; og saaledes er nu

jeg, langsom og gammel som jeg er, faldt i Hænderne paa den langsomste, (—Døden) men mine Anklagere, som jo er sterke og raske, paa den hurtigste, nemlig Dødstaben. Og nu gaar jeg bort, af Eder kjendt skyldig til Døden, — men disse, af Sandheden kjendt skyldige i Usjelhed og Uretfærdighed. Og jeg for min Del bliver staaende ved Dommen, — og disse med. Dette skal I de vel rimeligvis ogsaa være saa, og jeg tror, at Sagen er i sin Orden.

Kap. 30. Men hvad der nu herefter vil ske, har jeg lyst til at forudsige Eder, I, som har stemt imod mig! Jeg er jo nemlig nu paa det Punkt, hvor Menneffene især pleie at kunne forudsige det Tilkommende, nemlig naar de skal til at dø. Jeg siger nemlig — I Herrer, som har dømt mig til Døden, — at der vil komme en Straf over Eder strax efter min Død, og det en meget haardere end den Dødsstraf, som I har tilkjendt mig. Thi nu har I gjort dette i den Tanke, at I derved skulde slippe at gjøre Regnskab for Eders Liv; men efter min Tro vil netop det Modsatte hændes Eder: flere vil det blive, som holder Regnskab med Eder, saadanne, som jeg hidtil har holdt tilbage, men det merkede I ikke; og de vil blive Eder saa meget besværligere, fordi de ere yngre, og I vil harmes endnu mere. Thi dersom I tro, at I ved at henrette Folk vil kunne hindre Nogen fra at revse Eder, fordi I ikke leve rettelig, saa tænke I ikke rettelig; thi den Naade at slippe fra det paa er hverken vel mulig eller smuk; men den anden er baade den smukkeste og den letteste, nemlig ikke at hemme Andre, men derimod berede sig selv — til at blive saa god, som muligt.

Med denne Spaadom stilles jeg altsaa fra Eder, som stemte mod mig. —

Kap. 31. Men dem, som stemte for

min Frisindelse, skulde jeg have Lyst til at tale lidt med om dette, som nu er fkeet, medens Embedsmændene er fshjselfatte*), og jeg endnu ikke skal afsted derhen, hvor jeg skal lide Døden. Saa bliv da saa længe her hos mig, Borgere! Der er jo Intet, som hindrer os fra at underholde os med hverandre, saalænge vi har Anledning dertil. Thi jeg ønsker at vise Eder som mine Venner, hvad Betydning det egentlig har, det, som nu er tilfaldt mig. Der er nemlig, mine Herrer Dommere, — thi Eder kan jeg medrette kalde Dommere, — hændt mig noget Forunderligt. Thi den sædvanlige Spaadomsrøst i mig, den som skriver sig fra det Dæmoniske, lod sig i hele min foregaaende Levetid altid meget ofte høre og gjorde mig Modstand selv ved rene Smaating, hver Gang jeg var isærd med at gjøre noget Urigtigt; men nu er der, som I selv ser, tilfaldt mig det, som man jo skulde tro var, og som ogsaa virkelig holdes for at være den allerværste Ulykke; alligevel mærkede jeg ingen Modstand af dette Tegn fra Gud, hverken imorges, da jeg gif hjemmefra, eller da jeg skulde træde frem her for Domstolen, eller paa noget Punkt i Talen, naar jeg vilde sige Noget; og dog har det i andre Taler mange Gange stanset mig midt i mine Ord; men nu har det ved denne Forhandling ingenlunde ladet mig mærke nogen Modstand, hverken ved nogen Gjærning eller ved noget Ord. Hvad skal jeg tro er Grunden hertil? Det skal jeg sige Eder: det maa vel nemlig være saa, at dette, som er tilfaldt mig, er et Gode for mig, og det er ikke muligt, at vi kan have Ret, saa

mange af os som tro, at Døden er et Onde. Et stort Bevis har jeg faaet paa dette; thi det er umuligt, at ikke det vante Tegn skulde have gjort mig Modstand, dersom det ikke var noget Godt, jeg stod i Begreb med.

Kap. 32. Men lad os ogsaa fra en anden Side betragte, hvor stort et Haab der er om, at det er et Gode. Døden er nemlig et af to: enten er det det samme som Intet at være og ikke at have Fornemmelse af nogen Ting, eller ogsaa er det, som det fortælles, et Slags Forvandling og Flytning for Sjælen fra dette Sted her til et andet Sted. Og hvis der nu ingen Fornemmelse er, men det er ligesom en Søvn, naar En sover saaledes, at han ikke engang har nogen Drøm, saa maatte jo Døden være en forunderlig Binding. Thi jeg tror, at om Nogen skulde udtage den Nat, hvori han havde sovet saa fast, at han ikke engang havde haft en Drøm, og stille alle andre Nætter og Dage i sit Liv overfor denne Nat og tænke derover og saa sig, hvor mange Dage og Nætter i sit Liv han havde tilbragt bedre og behageligere end denne Nat, da tror jeg, at han — og det ikke alene en almindelig Privatmand, men om det saa var selve Perserkongen, vilde finde, at de var snart talte i Sammenligning med de øvrige Dage og Nætter. Dersom altsaa Døden er saa, da kalder jeg den en Binding; thi paa den Maade synes jo hele Evigheden ikke at være mere end en eneste Nat. Men paa den anden Side, hvis Døden er som en Rejse herfra til et andet Sted, og det altsaa er sandt, hvad der fortælles, at alle de Døde er der, hvad større Gode kunde der da gives, end dette, mine Herrer Dommere? Thi hvis man, efter at være kommen til Hades og have sluppet fra dem, som her kalder sig Dommere, skal træffe de sande Dommere, de, som siges

*) Rimeligvis med at indføre Beretningen om Sagens Udfald i sine Protokoller eller med at give sine Ordres til Sokrates's Optagelse i Fængslet og hans Henrettelse der. De Embedsmænd, som menes, er „de ellevde Mand“ (se Anm. til Kap. 27).

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Syttende Bind.

Udgivet af N. Thronsen.

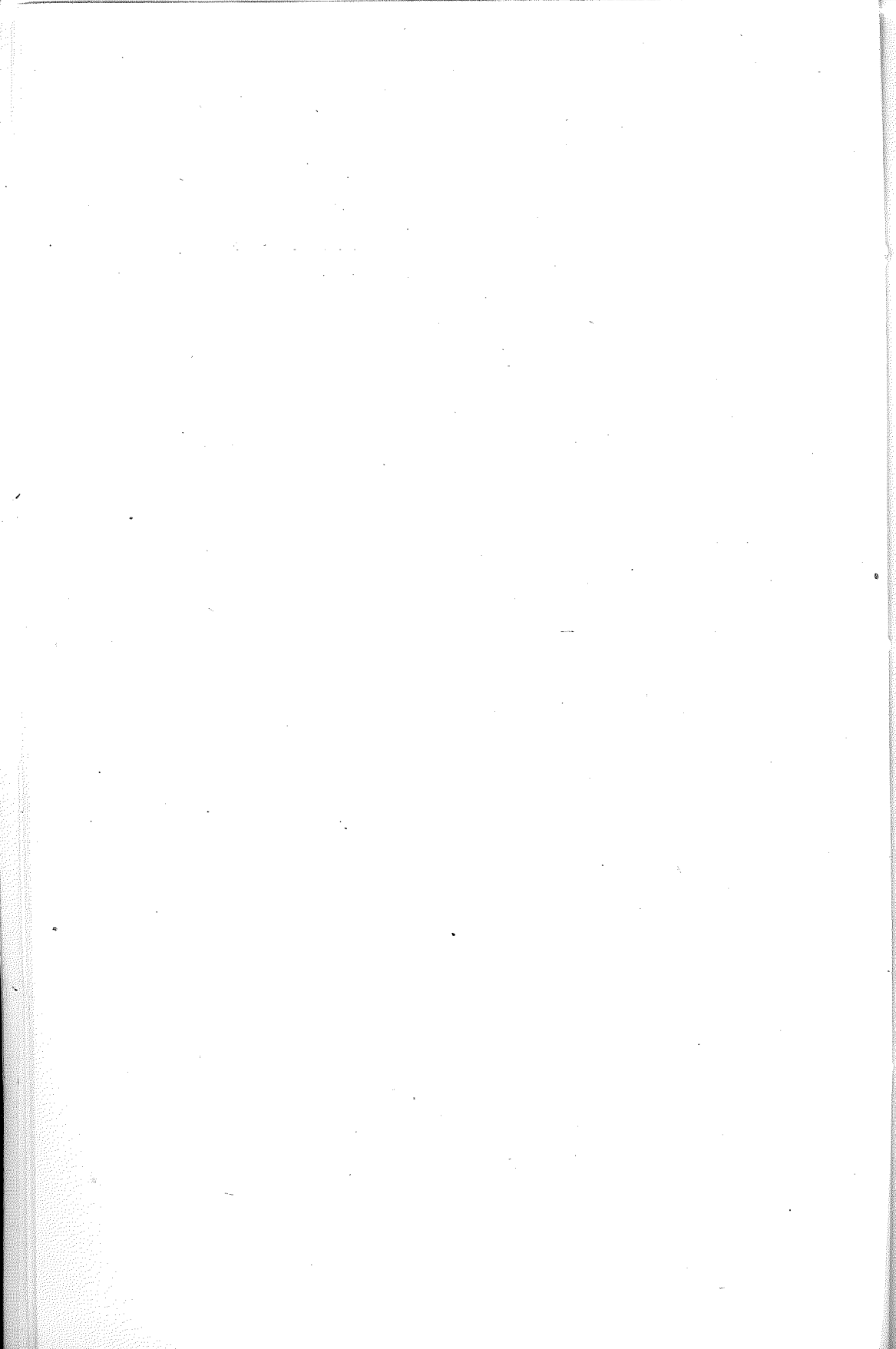

Decorah, Iowa. •

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Trykkeri.

1879.

Indhold af 17de Bind.

	Side.
Nordoo eller Nattens Stjerne..	1, 33, 65, 97
Tekliv i Siberien	9, 40, 82, 117, 129, 161, 197, 226
Louis Napoleons Flugt fra Fæstningen Ham	16
Nordamerikanske videnskabelige Expeditioner	22
Fabler	25, 156, 188, 189
Om Valter, der søger en Skat	27
Gaader	30, 62, 94, 127, 159, 190, 220, 253, 283, 349
Oplosninger	62, 94, 127, 159, 190, 220, 254, 283, 349, 377
Blandinger	30, 63, 95, 127, 159, 190, 220, 284, 349, 377
Hvorledes Bibelen er bleven oversat	50, 74
Lille Tommi og hans Fader	57
Grædende Træer	59
Om en Svovlstikke	60
En Anekdote fra Wienerkongressens Tid	91
Limfjordsbroen ved Aalborg	92
Fred (Digt)	107
Forlist paa tørt Land (En Kriminalhistorie)	108
Mælkebøla	124
Musehøgen	125
Idtegnat (Digt)	137
Træskjæreren fra Schwarzwald (Fortælling)	139
Afgghanerne	151
En Knappemaal	157
Den usynlige Legem-Verden	168
Cashy, Fortælling fra London	171, 205, 242, 257, 289, 321, 353
Ren Luft	180
En Kamp i Algier	186
Det skjulte Land (Digt)	193
Maria Magdalena (Digt)	214
Paulus Vocattius	215
En mærkelig Bogtrykkergut	216
Mindedigt over Student Hans Pedersen	225
Pelagias Omvendelse	235
Fransk Opdagelses-Expedition i Afrika	240

Den hellige Bonifacius	250
Keiser Joseph den 2den og Amtmanden	252
Læsefrugter	265
Arabisk Høflighed	266
Socrates's Forsvarstale ved Platon	269, 301, 332, 370
Rahytsdrengen	279
To Digte (Selve Kloster og Færel til Norge)	281, 282
Kaspar Hauser	295
Lidt om Jodiatalføljet	309
Fra Havets Geografi (om Malstrømme)	311
Den første Jernbane i China	312
Richard den Første (Løvehjerte) og hans Korstog	313
Om det norske Handelsslag	341, 361
Nordost-Passagen funden	376
Et Samvittigheds-Spørgsmaal	376

---

at dømmes der, Minos og Radamanthys og Aiafos og Triptolemos og alle de andre af Halvguderne, som var retfærdige i sit Liv her, vilde det da være en daarlig Reise? eller at komme sammen med Orfeus og Musaios og Hesiodos og Homeros, hvad skulde-J vel ville give for det? Jeg for min Del skulde gjerne dø mange Gange, hvis dette er sandt! Thi for mig især vilde det jo være et forunderligt Liv der, naar jeg kunde træffe en Palamedes og Nias, Telamons Søn, og hvem anden af de Gamle, der har lidt Døden paa Grund af en uretfærdig Dom, og sammenligne min Sjæbne med deres; det, tænker jeg, vilde ikke være ubehageligt. Og saa det Allerstørste, at tilbringe sin Tid med at prøve og udforske dem, som er der, paa samme Maade som dem her, hvem af dem der er vis, og hvem der tror at være det, men ikke er det, hvad skulde man vel ikke, mine Her- rer Dommere, ville give for det, — for at kunne prøve ham, som førte den store Hær mod Troja, eller Odysseus eller Sisyfos eller de mange tusinde andre Mænd og Kvinder, man kunde nævne? at samtale med dem der og omgaaes med dem og prøve dem, det maatte jo være en uendelig Lykkelighed! Og i ethvert Fald slaa de jo der ikke Folk ihjel for saadant; thi der er man ikke alene i alle andre Henseender lykkeligere end her, men man er ogsaa allerede for al Fremtid udødelig, — hvis det ellers er sandt, hvad der fortælles.

Rap. 33. Men ogsaa J, mine Her-

rer Dommere, bør have godt Haab ligeoverfor Døden, og navnlig erkjende denne ene Sandhed, at for en god Mand gives der intet Ondt hverken i Livet eller i Døden, og ham undlader ikke Guderne at sørge for. Og heller ikke min Sjæbne er nu kommen af sig selv; men det er mig klart, at det var det Bedste for mig nu at dø og blive fri for al Sorg og Møje. Derfor var det ogsaa, at Tegnet ikke paa noget Punkt holdt mig tilbage, og jeg har ikke stort at være vred for paa dem, som har stemt imod mig, eller paa mine Anklagere; skjønt — det var vistnok ikke i den Tanke, de stemte mod mig og anklagede mig, men i den Tro, at de skulde skade mig; forsaavidt kan jeg nok have Grund til at laste dem.

Dette ene vil jeg imidlertid bede dem om: naar mine Sønner blive voksne, saa maa J, Borgere, tage Hevn over dem ved at plage dem paa selvsamme Maade, som jeg plagede Eder, om J skulde finde, at de sørge for Penge eller nogen anden Ting fremfor Dyden; og skulde de indbilde sig at være Noget uden at være det, saa maa J revse dem, ligesom jeg gjorde med Eder, fordi de ikke sørge for det, de skulde, og tro at være Noget, skjønt de er intet værd. Og hvis J ville gjøre dette, saa har jeg faaet min Ret af Eder, baade jeg selv og mine Sønner.

Men — nu er det Tiden til at drage herfra, jeg til Døden og J til Livet; men hvem af os der gaar til den bedste Lod, det ved ingen uden Gud!

Nordost-Passagen funden.

I forrige Aargang af „For Hjemmet“, Side 723 vil man finde en Beretning om den svenske Professor Nordenfjöld's Seilads nordom Asien og om hans heldige Fremtrængen forbi Asiens Nordspids og til Floden Venas Munding. Hans Hensigt var saavidt muligt at trænge videre frem lige til Behringsstrædet. Saafremt dette lykkedes, vilde en Skibsvei nordom Asien til det Stille Hav's Lande („den saakaldte Nordøst-Passage“) være funden. Her i Vaars erholdt man en Efterretning fra Ost-Siberien, som gif ud paa, at Nordenfjöld's Dampskib „Vega“ laa indfrosset i Isen. Dette var just, hvad man kunde vente, og der neredes en Tid adskillig Frygt for, at han ikke skulde komme vel fra sin Expedition. Nu har man imidlertid faaet

en ny Efterretning, som gaar ud paa, at Nordenfjöld med sit Skib var naaet næsten frem til Behringsstrædet, at han befandt sig vel, og at den i omtrent 300 Aar søgte nordøstlige Seil-Led følger ligner funden. Dette er en Begivenhed af stor Betydning. Thi skulde det end vise sig — som rimeligt er — at denne nu fundne Seil-Led ikke hvert Aar er aaben eller isfri, og altsaa ikke naarsomhelst kan benyttes i sin hele Udstrækning, saa vil den dog forhaabentlig i ethvert Fald give Anledning til en langt lettere Samfærdsel og Handel med Siberiens Folk og Stammer og derved blive det Middel, hvorved Kristendommen og de vesteuropæiske Folks Kultur kan finde en lige Vei til de hedenste Koraker og Tschuktschiser paa Ost-Siberiens Sletter.

Et Samvittigheds-Spørgsmaal.

Postvognen mellem to Byer i en af vore Distrikter var for nogle Aar siden en Dag fuldt besat. Blandt de Reisende var ogsaa en Skibskaptein, som ved Skibbrud havde mistet Alt, hvad han eiede. Skibets øvrige Mandstabs var gaaet under, han selv var bleven frelst efter i flere Dage at have drevet om paa en Planke. Han fortalte sine Medreisende om sit Uheld og vakte derved almindelig Deltagelse. Men desuagtet indlod Ingen sig videre med Manden, og det havde sin gode Grund. Kapteinen syntes nemlig slet ikke at kjende det andet Bud; thi han ledsgagede Historien om sit Uheld med

mangfoldige Eder, som maatte vække ærbare Folks Uvillie og Harm. Da Vognens Fører næste Morgen gjorde Holdt for at skifte Heste, blev Skibskapteinen af en Medreisende opfordret til i Forening med ham at gaa et Stykke, medens der blev spændt for. Deri samtykkede Kapteinen. „Fald jeg ikke igaarastes misforstod Dem“, sagde hans Ledsgager, da de havde gaaet nogle Skridt, „har De jo mistet Deres Skib og ved en Planke reddet Deres Liv?“ Kapteinen bekræftede det. „Da tillader jeg mig et Spørgsmaal“, vedblev den Anden. „Medens De nu sad paa Planken, gav De ikke

Gud det Løfte, at De vilde vende om til ham og hellige ham Deres Liv, naar De blev frelst?" — „Hvad mener De hermed?" — svarede Kapteinen ærgerlig; „jeg er ingen Ven af Sligt!" Vognen havde just i dette Øieblik indhentet dem, og de steg derfor ind. Kapteinen var fra nu af indesluttet og taus. Da de vare ved næste Station, skulde der spises til Middag; men han lod ikke til at ville deltage i Maaltidet. Sin Medreisende spurgte ham om Grunden hertil, og da han hørte, at det var Penge, som fattedes, tilbød han Kapteinen en Sum, som han kunde tilbagebetale, naar det faldt ham beleiligt. Efter en uhyøflig Vægning modtog han dog endelig det venlige Tilbud.

Begge de Reisende overnatte derefter paa samme Sted. Tidligt næste Morgen blev Belgjørereren vækket ved Banken paa Døren; han aabnede den, og se, Kapteinen stod for ham. Med taarefulde Øine og i stor indre Bevægelse greb Kapteinen den Andens Haand og sagde: „Jeg har inat ikke haft Sovn paa mine Øine. Jeg fornærmede Dem igaar og kommer her for at bede om Tilgivelse. Jo, — da jeg sad paa Planken og saagodt som havde affluttet mit Liv herved, da lovede jeg Gud Bod og Bedring, og nu har jeg fast besluttet ved Guds naadige Hjælp at udføre det.“ Mere mægtede han ei at sige. Den Anden trykkede hans Haand. En Time derefter skiltes deres Veie.

Dødsning paa Gaaderne i No. 10.

No. LXX.: Hval, Lav, Hav.

No. LXXI.: Pello duos (d. e.: Jeg jager to).

Blandinger — Nytt og Gammelt.

Et Fuds. — For nogle Aar siden hjørte adskillige Personer i en Postvogn paa en af de mange Veie, som føre til London, og da det led mod Aftenen, begyndte flere af de Reisende at udtale sin Frygt for, at de maatte kunde blive anstatede af Røvere. En gammel Mand sagde blandt Andet, at han havde ti Guineer paa sig, og at han ikke vidste, hvor han skulde gjemme dem. En Dame, som sad ved Siden af ham, raadede ham til at skjule dem i sine Støvler, hvilket han da ogsaa strax gjorde. Kort efter bleve Hestene standfede, og en Røver trængte ind i Vognen og forlangte deres Penge. Den omtalte Dame sagde da, at hun ingen Penge havde, men at han burde ransage den gamle Mand's Støv-

ler, saa vilde han finde ti Guineer. Røveren lod sig ikke dette sige to Gange, den Gamle maatte trække Støvlerne af og mistede sine Penge; men saasnart Røveren var borte, og man hjørte videre, skjældte han Damen Guden fuld og erklærede uden Videre, at hun var Røverens Medskyldige. Hun tilstod, at Skinnet var mod hende, men erklærede, at hvis alle de Reisende vilde gjøre hende den Ære at spise Middag hos hende den følgende Dag paa et Sted i London, som hun opgav dem, saa vilde hun til deres Tilfredshed forklare sin Dødsfæle. De samtykkede. Til bestemt Tid indfandt de sig, og efterat de havde nydt en fortreffelig Middag, førte Damen dem ind i Storstuen, hvor hun fandt frem en stor

Tegnebog, og idet hun pegede paa den, sagde hun: „Her, mine Herrer, ser I Undskyldningen for min Opførelse igaaftes; denne Tegnebog indeholder Banknoter til et Beløb af nogle hundrede Pund Sterling.“ Og idet hun henvendte sig til den gamle Mand, sagde hun: „Hvis jeg ikke havde henledet Røverens Opmærksomhed paa Deres ti Guineer, saa vilde jeg have mistet alle mine Penge; jeg beder Dem nu, at De til Gjengjæld for det Tab og den Fortræd, som De har lidt, vil modtage denne Note paa hundrede Pund. Ingen Vægning, min Herre, jeg anser mig selv lykkelig ved at have kunnet frelse de andre for denne Pris.“ — De Reisende bleve meget fornøiede over Damens vakre Opførelse og prisstendendes Aandsnærværelse.

Det andet Keiserdømmes Historie.

En af Keiserdømmets sidste Ministre i Frankrig, *Clement Duvernois*, vil i den nærmeste Fremtid paabegynde Udgivelsen af „det andet Keiserdømmes Historie“. Den skal udkomme i ti Bind, og da Forfatteren i flere Aar stod i et venstabeligt Forhold til Napoleon den Tredie, ventes der mærkelige Oplysnin-

ger om Personer og Forhold under Keiserdømmet. *Times' Correspondent* i Paris mener dog, at Arbejdet snarere vil faa anekdotisk end historisk Værd. *Duvernois* skylder Keiserdømmet saa meget, at han neppe kan være upartisk Dommer, men bortset herfra vil Verket uden Tvivl komme til at indeholde interessante Enkeltheder.

Et Kunstblad.—*Hr. F. A. Husker*, Udgiver og Eier af „Fædrelandet og Emigranten“ har i *Shober & Carquevilles* lithografiske Institut i *Chicago* ladet udføre en Portrætgruppe, som er noget af det Smukkeste, vi hidtil har set her i den Retning. Det er Portræterne af *Hr. Synodeseformand Preus* og *Distriktformændene Muus, Koren og Johs. B. Frich*. Kunstbladets Størelse er, 12 x 15 Tommer og, indfattet i en passende Ramme, vil det være en Pryd i Huset. Man spørger: hvad koster det? Hertil maa vi svare, at det er ikke at faa i Handelen, men send \$2.20 til „Fædrelandet og Emigranten“ *LaCrosse, Wis.*, som Betaling for 1 Aargang af denne Avis, saa faar du dig Kunstbladet frit tilsendt atpaa, og desuden en pen Præmiebog. Saa liberale Tilbud bør finde Paastjænnelse.

Med dette Hefte følger Titelblad og Indholdsfortegnelse til 17de Bind. Det 18de Bind begynder med næste Hefte (No. 13 — 15de Juli). Af 17de Bind er ingen Exemplarer tilbage. Nye Subskribenter kunne faa Bladet fra Begyndelsen af 18de Bind, hvor nye Historier begynde.

Adresse: **N. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.**

Man anmodes venligt om at betænke, at Udgivelsen af Bladet koster mange Penge, og at man derfor ikke bør nøle med at indsende sin Kontingent. Saa snart denne indløber, skal Kvittering blive sendt; hvis den ikke kommer inden 2 Uger efter Afsendelsen af Pengene [eller for *Pacific*-Staternes Vedkommende inden 4 Uger], saa skriv igjen og meld det. Send Pengene paa en betryggende Maade, saa de ikke blive borte undervejs.

Adresse: **N. Thronsdjen, Dramer 14, Decorah, Iowa.**

Indhold: Casus. — Om det norske Handelsflag. — *Socrates's* Forsvarstale ved *Platon*. — Nordost-Passagen funden. — Et Samvittigheds-Spørgsmaal. — Oplysninger. — Blandinger — Nyt og Gammelt.

E. MATHER,
JUSTICE OF THE PEACE,

COLLECTING AGENT.

Office in City Hall - - - - DECORAH, IOWA.

M. N. JOHNSON & BROTHER,
ATTORNEYS AT LAW,
M. N. Johnson, }
NOTARY PUBLIC. } *DECORAH, IOWA.*

DECORAH, IOWA.

anbefales Landsmænd og andre Rejsende af Gieren

D. L. Hamre.

☛ En Rejsestald med gode Heste og Rjoretjører er forbunden med Hotellet.

OLSON & THOMPSON,
DEALERS IN
DRYGOODS, NOTIONS, CLOTHING,
HATS, CAPS, BOOTS, SHOES and GROCERIES.

WATER STREET - - DECORAH, IOWA.

A. Gullikson & Bro.,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Kaffeovne samt Kobber- og Blikvarer, Gaardsredffaber og Verktøi, Bygningsmaterialier, saafom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Blikvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,

Hatte og Huer, Støvler og Sko etc. etc.

Sydenden af Water Str. = = = Decorah, Iowa.

I. H. MONTGOMERY & CO.

Apothekere og Boghandlere,

DECORAH, IOWA.

Mediciner tilberedes omhyggeligt efter Lagers Recepter. En duelig og forsigtig norsk Expeditør er altid tilstede.

Jndhold af 12te og 13de Bind

—af—

“For Hjemmet”.

Tolvte Bind: Pleiebatteren (en udmærket Fortælling). — Kong Harald og Islændingen (Digt). — Lidt om Loasferne i New York. — Magdalene Schubert. — Lidt fra Philadelphia. — Minder fra en Islandsfærd. — Brev til „For Hjemmet.“ — Den ufrivillige Redningsmand. — Laura Bridgman. — Tallet „Hu.“ — Jernkonstruktioners Forhold ved Jldsbaader. — Herrens skjærmende Haand. — Det flydende Anker. — En Expedition til Klippebjergene. — Fra Lufsten og fra Havet. — Drømmen (Digt). — Samuel Plimsohl. — Fra Ceylon. — Ny Opfindelse. — Fru Maria Schandorff. — Et Møde med Luther. — De Blinde, en thdsk Fortælling. — Stanleys Reise i Mellemafrika. — De to Hunde. — Spor efter islandske Vulkanudbrud. — “Giver, saa skal Eder gives.” — Kirgiserne. — Det gamle Olympia. — En mærkelig Tildragelse. — Fra Philadelphia. — Et koreanst Gesantskab. — Lidt Farvelere til Husbehov. — En Maskine som Schakspiller. — Dyrenes Sjæleliv. — Hvorledes Bibelen er bleven bevaret. — Sømands-Enkens Lampe. — Kasselet-Fangsten i det store Ocean. — Den skjulte Stat. — Paa Aarets sidste Dag (Digt). — Den lille Hjrdebreng. — En Gave. — En Mængde Blandinger. Tilsendes portofrit for 60 Cents.

Trettende Bind: Ved Aarskiftet (Digt). — Karl den Tolvte i Norge. — Onklen fra Amerika, Fortælling. — Et Trøstebrev fra Luther. — Den aarlige Udvandring af Børn fra Tyrol. — En Indianerhøvding. — Infekttherjinger i Barfokve. — En gammel Discipel, Fortælling. — Igaar, idag og imorgen (Digt). — Alpefoven, Fortælling. — I Heflas Krater. — Manden med Diamantspænderne. — Blomstermissionen. — De tvende Sværd. — Skyen (Digt). — Hundedagene og Hundestjernen. — Jordan og det døde Hav. — Maria Stuarts Bøn. — Om Odden. — Mod Hialen (en udmærket Fortælling). — Fra Korstogenes Tid. — I Hjemmet (2 Sonnetter). — Den forsigtige Fabrikant. — Nullernes Betydning. — Vore Forsædres Opdragelse. — Solspektret. — Forskninger paa Island. — Hungersnøden i Indien. — Jesus' Udbrud. — En Særling. — Fundet paa Chypern. — Hedenstab og Navnkriftendom. — Sædemandens Sang. — Kongegraven i Busento (Digt). — Frands Aard. — Eg-Jndhøstningen ved Drinoko. — En Gut fra Londons Gader, Fortælling. — Central City. — Billedhuggeren og Straffangen. — St. Dafs School (Digt). — Tyrkiet og Tyrkerne. — En besynderlig Kur. — Faren ved at spise Boeussfeg. — Maleren (Digt). — Et Festsmaalid for Tyde og Bedragerere. — Siam. — Lidt om Brasilien. — En østerlandsk Fortælling. — De smaa Planeter. — Jødedommen. — Jldtemplet i Bafu. — En Mængde Blandinger. Tilsendes portofrit for 80 Cents.

 Behag at bemærke Avertisementet: **Hus Til Salgs**, paa 3die Side af Omslaget.

Tillæg.

Den norske Synodes Boghandel,

DECORAH, IOWA,

handler med Bibler (i forskjelligt Format og Bind), Nye Testamenter, Altenburg-Testamenter, Huspostiler og Husandagsbøger, Psalmebøger, Skolebøger. Skrifter af historisk Indhold, kristelige Fortællinger osv.

Følgende Udvalg af Bøger paa vort Lager anbefales som skikkede dels til Opbyggelse, dels til Belærelse og Underholdning baade for Ung og Gammel. Mange af de nedenfor opførte Skrifter turde ogsaa egne sig for Læseforeninger eller Menighedsbibliotheker. Fuldstændig Katalog sendes gratis paa Forlangende.

Luther , Kristelige Betragtninger til hver Dag i Aaret, oversat af H. P. Müller. I simpelt Bind	\$1.00
— Livets Kamp. Ved Johs. Kol. Uddrag af Luthers Skrifter	2.25
— Store Katekismus. Oversat af Bugge	40
— Vidnesbyrd om Skriftemaal og Nadverd. En Kommunionbog. Samlet og oversat af Pastor Skaar....	
— Folkebibliothek, 1ste Bind	75
— — — — — 3die „	50
— Jesu Bjergprædiken, opbyggelig udlagt	1.30
Arndt, Johan . Paradis-Urtegaard	80
— Den hellige Nadvere	40
Scriver, Chr. Skatkiste	75
— Skrifte- og Kommunionbog	40
— Guldprædikener	50
— Gottholds Syngeseng	60
— do. Seirsyng....	60
Müller , Mandelige Hviletimer. Betragtninger til Hus- og Bordandagt	1.25
— Naade og Sandhed eller kristelig Skatkiste	1.20
— Kors-, Bods- og Bedestole	1.00
Rosenius . Fra Døden til Livet. Ordnet Fremstilling af Kristendommens Hovedsandheder....	1.75
Thomas a Kempis . Kristi Efterfølgelse. @ 50 og	85
Pontoppidan . Troens Speil, eller Guds Børns Kjendetegn.	65
Hollaz . Den evangeliske Naades Orden..	40
Spener . Kristendoms Øvelse.....	75
Preuß . Synderens Retfærdiggjørelse for Gud.	1.00
Guds Børns himmelske Frydemaal tid paa Jorden. Bønner før, ved og efter Nadveren.....	75
Guds Børns daglige Udgang til Naadestolen. Bønner og Psalmer til Morgen og Aften hver Dag i Ugen.	30

Brorson. Troens rare Melodie... .. .	75
" Evanefang.. .. .	20
Bernhoff. Jeg Jesum! En Bog for Konfirmander .. .	.75
Konfordiebogen. Den evangelisk lutheriske Kirkes Bekjendelseskrifter. Lisbon Udg..... .. .	1.50
Konfordieformelens Kjerner, med forklarende Indledning af Prof. Walthers.	45
Den Augsburgske Konfession tilligemed de 3 alm. Hovedsymboler.	15
Mastius. Forskjellen mellem den lutheriske og den reformerte Lære..... .. .	65
Graul. De forskjellige kristelige Bekjendelsesers indbyrdes afvigende Læresætninger.	10
Prof. Sihler. Samtale om Methodismen	10
Walthers. Frikirken, eller en af Staten uafhængig luth. Stedsmenigheds rette Skikkelse.	75
Welsheim. Om Bibelen, dens Opbevaring, Oversættelse og Udbredelse.	1.00
Zischendorf. Naar bleve vore Evangelier forfattede?	75
Fuller. Det gamle Testamente forsvaret og forklaret ligeoverfor Tvivl og Angreb. Et kronet Prisskrift. Oversat af J. G. Blom.	50
Berg. Joh. Aug. Bibelhaandbog. Veiledning ved Læsningen af den hellige Skrifts Bøger. Fra det Svenske.... .. .	1.00
Dietrich. Grundig Forklaring af Dr. Luthers lille Katekismus.... .. .	75
Spener. Forklaring over den kristelige Lære efter Luthers lille Katekismus, oversat af Welsheim	90
Katekismus= eller Børneprædikener, paany udgivne af Gerlach	50
Caspari. K. H. Vor Børnelærdom udlagt og forklaret ved opbyggelige Betragtninger og Fortællinger..	1.40
Mhlfeld. Menneskelivet i Guds Ords Lys	1.50
Hagerup. De hellige Martyrer. Bearbejdet og forøget med et Tillæg af C. D. Rosenius..... .. .	50
Risjen. Kirkehistorie	65
" 6 Kirkehistoriske Foredrag	
Eusebius's Kirkehistorie over de 4 første Aarhundreder .. .	2.25
Uhlhorn. Kristendommens Kamp mod Hedenskabet. Billeder fra Fortiden som Speilbilleder for Nutiden..... .. .	2.00
Den hellige Columban. Livsbillede fra den gamle Kirke .. .	35
Ernst den Fromme. Livsbillede fra Trediveaarskrigen, heftet	10
Billeder fra den skotske Kirke i det 15de og 16de Aarhundrede .. .	1.00
(ogsaa særskilt: Den unge Læge fra Prag 60 Cts., og Martyren i St. Andrews 60 Cts.).	

Iver Larsen

følger udelukkende for Kontant og handler med

DRYGOODS, NOTIONS,

Færdiggjorte Klæder,

Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.

Decorah - - Iowa.

For 12 Cents

fendes portofrit et Hefte, indeholdende

„To ældgamle Sange fornede“,

nemlig **Solvtalvisen** og **Den gylde Abc.** 5 for 50 Cts., 12 for \$1.00.

Adresse: A. Thronsen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

---

380 Oktavsider

med udvalgt Læsning for 60 Cents,

nemlig 12te Bind (1876 II.) af „For Hjemmet“, indeholdende Fortællingerne „Bleiedatteren“ og „De Blinde“, „Grindringer fra en Islandsfærd“, „Laura Bridgeman“, „Magdalena Schubert“, „Maria Schandorf“ og meget andet udvalgt Læsestof. Sendes portofrit for 60 Cents. Benyt denne Leilighed!

Adresse: A. Thronsen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Skovstiernen (Missionær Fjellstedts Ungdomshistorie) tilligemed meget andet interessant Læsestof (4 Hefter af „For Hjemmet“) sendes portofrit for 25 Cents.

To Søstre, en Fortælling fra en norsk Fjeldbygd (4 Hefter af „For Hjemmet“) portofrit for 25 Cts.; begge for 40 Cts.

Adresse: A. Thronsen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Til Salgs billigt.

Mit 2 Etages Murstens Baaningshus paa nedre Water Street med dobbelt Lot (hvoraf en Del er benyttet til Frugthave) samt en god Staldbygning, Brønd, Cistern etc. er til Salgs billigt og paa gode Betingelser. Man henvende sig til

F. G. Hansen,

boende paa Stedet.

F. P. Johnson,

ATTORNEY AT LAW,

Adams Block

DECORAH, IOWA.

Den norske Synodes Forlagshandel, Decorah : : : Iowa,

handler med norske, engelske og tydske Bøger, Traktater og Smaastrykker, bibelske Billeder og Kartter samt Skrivematerialier o. s. v.

Katalog kan erholdes portofrit tilsendt paa Forlangende. Enkelte Bøger sendes portofrit hvorsomhelst i de Forenede Stater og Canada, naar den i Katalogen nævnte Pris vedlægges Ordren, og Adressen tydelig opgives.— I Partier tilstaaes almindelig Rabat.

Se omstaaende Bogfortegnelse.

J. E. See, Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL, En lutherisk Højskole for Gutter og Piger, Northfield : : : : : Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maanedes) og for en Termin i Forhold. Koft billig. Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

Th. N. Mohn, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

Carver af

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winnebago og Allamakee Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at expedere alle Ordres med kort Varfel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Insription feilsfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret Hr. Harvey Miller og J. J. Ringstad.

P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Tegninger med vedføjet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar, han udvælger, tilligemed Ordre og Insription samt nærmeste Fragt-Office.

P. E. Haugen.